

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

mercredi

woensdag

27-10-2004

27-10-2004

Après-midi

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BELANG</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Interpellation de M. Karel Pinxten au ministre de la Défense sur "l'enquête sur une fraude présumée au sein des Forces armées belges" (n° 404)	1
<i>Orateurs: Karel Pinxten, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question et interpellations jointes de:	7
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la situation à l'hôpital militaire de Neder-over-Heembeek" (n° 3762)	7
- M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la bataille procédurale relative au chef de service du Centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek" (n° 434)	7
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la bataille procédurale relative au chef de service du Centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek" (n° 456)	7
<i>Orateurs: Luc Sevenhans, Pieter De Crem, président du groupe CD&V, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
<i>Motions</i>	16
Questions jointes de	16
- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "la disparition d'un certain nombre de militaires congolais" (n° 3883)	16
- M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la disparition d'officiers congolais pendant leur formation en Belgique" (n° 3930)	16
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la disparition d'officiers congolais pendant leur formation à Elsenborn" (n° 4039)	16
- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "la disparition d'un certain nombre de militaires congolais" (n° 4146)	16
<i>Orateurs: David Geerts, Theo Kelchtermans, Luc Sevenhans, André Flahaut, ministre de la Défense, Brigitte Wiaux</i>	
Interpellations jointes de	23
- M. Theo Kelchtermans au ministre de la Défense sur "les achats militaires prévus" (n° 445)	23
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les achats militaires prévus" (n° 455)	23
<i>Orateurs: Theo Kelchtermans, André Flahaut, ministre de la Défense, Luc Sevenhans</i>	
Questions jointes de	29
- Mme Marleen Govaerts au ministre de la	29

INHOUD

Interpellatie van de heer Karel Pinxten tot de minister van Landsverdediging over "het onderzoek naar vermeende fraude binnen de Belgische Krijgsmacht" (nr. 404)	1
<i>Sprekers: Karel Pinxten, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Samengevoegde vraag en interpellaties van:	7
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de toestand in het militair hospitaal van Neder-over-Heembeek" (nr. 3762)	7
- de heer Pieter De Crem tot de minister van Landsverdediging over "de juridische procedureslag met betrekking tot het diensthoofd van het Brandwondencentrum te Neder-over-Heembeek" (nr. 434)	7
- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de juridische procedureslag rond het diensthoofd van het Brandwondencentrum Neder-over-Heembeek" (nr. 456)	7
<i>Sprekers: Luc Sevenhans, Pieter De Crem, voorzitter van de CD&V-fractie, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
<i>Moties</i>	16
Samengevoegde vragen van	16
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de verdwijning van een aantal Congolese militairen" (nr. 3883)	16
- de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "het verdwijnen van Congolese officieren tijdens hun opleiding in België" (nr. 3930)	16
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de verdwijning van Congolese officieren tijdens hun opleiding in Elsenborn" (nr. 4039)	16
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de verdwijning van een aantal Congolese militairen" (nr. 4146)	16
<i>Sprekers: David Geerts, Theo Kelchtermans, Luc Sevenhans, André Flahaut, minister van Landsverdediging, Brigitte Wiaux</i>	
Samengevoegde interpellaties van	23
- de heer Theo Kelchtermans tot de minister van Landsverdediging over "de voorziene legeraankopen" (nr. 445)	23
- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de voorziene legeraankopen" (nr. 455)	23
<i>Sprekers: Theo Kelchtermans, André Flahaut, minister van Landsverdediging, Luc Sevenhans</i>	
Samengevoegde vragen van	29
- mevrouw Marleen Govaerts aan de minister van	29

Défense sur "l'aéroport de Brustem" (n° 3972)		Landsverdediging over "het vliegveld van Brustem" (nr. 3972)	
- M. Theo Kelchtermans au ministre de la Défense sur "l'aérodrome de Brustem" (n° 4142)	29	- de heer Theo Kelchtermans aan de minister van Landsverdediging over "het vliegveld van Brustem" (nr. 4142)	29
<i>Orateurs:</i> Marleen Govaerts, Theo Kelchtermans, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Marleen Govaerts, Theo Kelchtermans, André Flahaut , minister van Landsverdediging	
Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Défense sur "la création d'une agence nationale pour la sécurité de l'information" (n° 4123)	33	Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Landsverdediging over "de oprichting van een nationaal agentschap voor de informatieveiligheid" (nr. 4123)	33
<i>Orateurs:</i> Roel Deseyn, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Roel Deseyn, André Flahaut , minister van Landsverdediging	
Question de Mme Marie-Christine Marghem au ministre de la Défense sur "le recrutement d'un chef de musique de la Musique royale des Guides" (n° 4164)	35	Vraag van mevrouw Marie-Christine Marghem aan de minister van Landsverdediging over "de werving van een kapelmeester voor de Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen" (nr. 4164)	35
<i>Orateurs:</i> Marie-Christine Marghem, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Marie-Christine Marghem, André Flahaut , minister van Landsverdediging	
Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les retards dans le paiement de factures par le département de la Défense" (n° 4169)	40	Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de te late betaling van facturen door het departement Defensie" (nr. 4169)	39
<i>Orateurs:</i> Luc Sevenhans, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Luc Sevenhans, André Flahaut , minister van Landsverdediging	

COMMISSION DE LA DEFENSE
NATIONALE

du

MERCREDI 27 OCTOBRE 2004

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 27 OKTOBER 2004

Namiddag

La séance est ouverte à 14.17 heures par M. Philippe Monfils, président.
De vergadering wordt geopend om 14.17 uur door de heer Philippe Monfils, voorzitter.

01 **Interpellatie van de heer Karel Pinxten tot de minister van Landsverdediging over "het onderzoek naar vermeende fraude binnen de Belgische Krijgsmacht" (nr. 404)**

01 **Interpellation de M. Karel Pinxten au ministre de la Défense sur "l'enquête sur une fraude présumée au sein des Forces armées belges" (n° 404)**

01.01 **Karel Pinxten** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil mij eerst verontschuldigen voor het feit dat ik deze interpellatie vorige week niet kon houden. Dit had uitsluitend te maken met agendaproblemen.

Ik zou willen beginnen met te zeggen dat ik deze interpellatie houd vanuit een grote bezorgdheid over de schandaalsfeer die heerst in de Nederlandstalige pers over alles wat te maken heeft met de vermeende fraude binnen het Belgisch leger. Enerzijds heeft de pers de voorbije weken en maanden heel druk gespeculeerd over een aantal dingen. Anderzijds moeten we vaststellen dat het gerecht het toch nodig heeft geacht om een aantal onderzoeken in te stellen en een aantal huiszoekingen uit te voeren.

Eigenlijk wil ik deze interpellatie houden omwille van een drietal redenen. Ik wil eerst en vooral een duidelijk beeld krijgen van de situatie. Ten tweede wil ik ook de vraag stellen welke maatregelen in het verleden werden genomen. Ten slotte wil ik vernemen hoe dit probleem, dat al een aantal jaren aanzwelt, op een degelijke manier kan worden aangepakt en opgelost.

Als we het budget van de krijgsmacht bekijken, dreigen wij met een grand écart te maken te krijgen tussen aan de ene kant het budget en de evolutie van het budget en aan de andere kant de engagementen in binnen- en buitenland.

De cijfers zijn bekend: volgend jaar een besparing van 83 miljoen euro, aankoop fregatten uitgesteld, verhoging van het budget met 0,5% ook geschrapd en dan een versterking van - ik citeer - "goed pragmatisch beheer", wat gaat over optimalisatie van verkoop van overtollig materieel en van infrastructuur.

Ik denk dat, vertrekkend van deze krappe budgettaire situatie - die niet dateert van vandaag, maar van gisteren en eergisteren - het des te belangrijker is dat de aanwezige budgettaire middelen zo goed mogelijk worden beheerd.

01.01 **Karel Pinxten** (VLD): Au cours des derniers mois, la presse néerlandophone s'est régulièrement fait l'écho de scandales au sein des Forces armées. En particulier, plusieurs cas de fraude ont retenu l'attention. Quelles que puissent être les spéculations, il a incontestablement été procédé à des devoirs d'instruction et à des perquisitions.

Depuis plusieurs années, l'armée belge est à la recherche d'un équilibre entre son budget à la baisse et les missions qu'elle est amenée à effectuer de plus en plus fréquemment à l'étranger. Il est dès lors essentiel qu'elle utilise le plus efficacement possible les maigres moyens dont elle dispose. Toute forme d'abus, de gaspillage ou de mauvaise gestion devra dès lors être éradiquée. Il appartient avant tout à la section de Contrôle financier de l'état-major, mais évidemment aussi au Parlement, d'y veiller.

La liste des scandales qui secouent l'armée depuis plusieurs années est impressionnante. Je cite entre autres: les dossiers Agusta et Dassault, les magouilles au sein de la musique des Guides, des factures de téléphone

Daarvoor is de sectie financiële controle bij de Generale Staf opgericht en ik denk dat het van belang is dat men vooral van daaruit uiterst secuur te werk gaat.

Meer in het algemeen denk ik dat het precies de taak is van het Parlement om toe te zien op de uitgaven van de gemeenschapsgelden. Als ik de waslijst persartikelen bekijk, kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat een aantal feiten uit het recent verleden nog altijd geen aanleiding heeft gegeven tot een zorgvuldig beheer van de budgettaire middelen op het departement Landsverdediging.

Mijnheer de minister, ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat vandaag binnen Defensie onvoldoende effectieve, resultaatgerichte controlemechanismen zijn ingebouwd om een aantal vergrijpen aan te pakken - vooral op vlak van aankopen en financieel beheer - waarover de media melding maken.

Ik wil niet de hele historiek geven, maar deze verwijst toch al naar een hele geschiedenis, ook van voor uw tijd.

Er waren de te grote aankoopdossiers in het begin van de jaren negentig en de zaken Augusta en Dassault, die heel veel stof deden opwaaien. Normaal zouden wij verwachten dat u, en ook uw voorgangers, daaruit heel wat lessen zouden hebben getrokken.

Er was het onderzoek naar de vermeende fraude rond de zogenaamde zwarte kassen met betrekking tot de gekende vriendenkringen, bars en tabagies. Dat werd onder de loep genomen en er werden ook vragen over gesteld in het Parlement in de commissie door de heren Goris en Lahaye. Dat gebeurde tijdens de vorige legislatuur in februari 2001.

Er was ook het dossier rond de gereputeerde Muziekkapel van de Gidsen, dat enige tijd geleden het voorwerp heeft uitgemaakt van diepgaand onderzoek naar mogelijk gesjoemel met financiële middelen. Ook dat dossier werd tijdens de vorige legislatuur aangekaart.

Er waren ook de hoge rekeningen van de mobiele telefoons en er was vooral het privé-gebruik van die telefoons in het leger. Ook daarover werden vroeger al vragen gesteld. De media maken melding van het feit dat – ik geef u de bronnen; ik kan ze u ook in detail geven, indien u dat wenst – de rekeningen voor het gebruik van mobiele telefoons nog altijd buitenproportioneel stijgen.

Wij vernamen in de pers dat de boekhouding van de club Prins Albert het voorwerp zou uitmaken – ik druk mij voorzichtig uit – van een gerechtelijk onderzoek naar vermeende fraude.

Een krant maakte melding van 120 facturen die aan een Luiks architect zonder problemen zouden uitbetaald zijn, zonder dat daar ook maar de geringste prestatie zou tegenover staan. Kostprijs: 1 miljoen euro. De pers stelt dat de aangehouden architect in mei van dit jaar volledige bekentenissen zou afgelegd hebben. Dat meldt althans de krant De Standaard.

In maart van dit jaar blokletterde de krant De Morgen, ik citeer:

faramineuses pour appels privés fréquents et la comptabilité du Club Prince Albert. L'armée ne semble pas tirer de leçons du passé. Apparemment, les mécanismes de contrôle ne fonctionnent toujours pas assez efficacement.

Une enquête relative à la fraude, démarrée au printemps, ne cesse de prendre de l'ampleur. Au printemps, le parquet a déjà procédé à plusieurs arrestations: pas moins de 34 personnes – officiers, sous-officiers et citoyens – seraient suspectées d'escroquerie, de détournements, de corruption, de faux en écritures et de constitution de bande. L'accusation porte sur l'utilisation à grande échelle de moyens de la Défense pour le règlement d'achats personnels. Il s'agirait d'un montant de 11,5 millions d'euros, qui pourrait bien être plus élevé encore.

Le ministre est-il au courant de ces faits graves? Depuis quand? Peut-il confirmer les chiffres? Quelles initiatives le département de la Défense a-t-il prises précédemment pour éviter que surviennent de tels problèmes? Ces mesures seront-elles renforcées? Que pense le ministre d'un audit externe du service central des achats de l'armée et des services d'achats des casernes?

L'armée a récemment créé un service de l'Inspection et de la Médiation chargé de l'examen de plaintes diverses, concernant par exemple le harcèlement. Que pense le ministre de l'élargissement éventuel des compétences de ce service aux dossiers de fraude?

“Militairen kochten massaal spullen voor eigen gebruik met legergeld. Dit is nog maar het topje van de ijsberg”. Een van de conclusies in het artikel was, ik citeer: “Controlesysteem op aankoopdiensten werkt niet als mensen die moeten controleren, mee frauderen”.

Een andere krant, Het Laatste Nieuws, blokletterde vorige maand, ik citeer: “Fraudeur-traiteur heeft hoge legerofficieren als klant”. In de inleiding wordt verwezen naar een aantal mysterieuze voorvallen in de luchtmachtkazerne van Gavere.

Begin september jongstleden viel ook in de Nederlandstalige pers te vernemen dat het onderzoek naar vermeende fraude bij het Belgisch leger alsmaar uitdijt. Ik citeer de persberichten. In het voorjaar - meldt men - zouden een aantal aanhoudingen en huiszoekingen gebeurd zijn door het parket. 34 personen waaronder hoge officieren, lage officieren, onderofficieren en burgerpersoneel zouden worden verdacht van oplichting, verduistering, corruptie, valsheid in geschrifte en bendevoering. Defensiemiddelen – meldt men – zouden gediend hebben om op grote schaal privé-aankopen te doen. In totaal zou het gaan om 11,5 miljoen euro. Volgens ingewijden – meldt men – zou dit bedrag nog kunnen oplopen.

Ik heb een aantal vragen dienaangaande voor de minister.

Ten eerste, is de minister op de hoogte van al deze feiten? Kan hij die al dan niet bevestigen?

Ten tweede, sinds wanneer is de minister op de hoogte van deze feiten?

En vooral ten derde, welke maatregelen werden genomen of zullen op korte termijn genomen worden om dit soort misbruiken of vermeende misbruiken te vermijden?

Ten vierde, welke maatregel zal de minister in de toekomst desgevallend dienaangaande treffen?

Mijn vijfde vraag is tegelijkertijd een suggestie aan de minister en aan deze commissie. Als we kijken naar de stroom berichten van de voorbije maanden en jaren, zou het dan niet aangewezen zijn de opdracht te geven om een grondige externe audit te laten uitvoeren met betrekking tot het functioneren en de besluitvormingsmechanismen binnen, meer specifiek, de aankoopdienst van het leger, maar ook misschien binnen vergelijkbare diensten op het niveau van de verschillende kazernes? Zou het niet aangewezen zijn dat de minister daarover een grondige externe audit laat uitvoeren om de problemen waarvan melding gemaakt wordt in de media te vermijden?

Ten zesde, wat denkt de minister over de frequente en ook zogezegd onverwachte controles die door de gevolmachtigde cel van de Generale Staf gebeuren? Er bestaat sinds kort een inspectiebemiddelaar, twee generaal-majors en een tiental andere militairen die bevoegd is om klachten te onderzoeken over allerlei zaken zoals pesterijen. Zou het niet nuttig zijn om de opdrachten van die inspectie uit te breiden in het licht van de feiten waarvan in de media systematisch melding gemaakt wordt en de inspecties dus meer specifiek te richten op een aantal, ik wil me voorzichtig

uitdrukken, vermeende wanpraktijken?

Om te besluiten, mijnheer de minister, indien al die zaken echt ongegrond blijken te zijn, wat ik persoonlijk samen met alle collega's wens, denk ik dat het ook goed is dat die geruchtenstroom de kop wordt ingedrukt en dat er klaarheid in komt zodat deze nadelige berichten ophouden. Deze berichten zijn ook schadelijk voor het departement. Ik ben begonnen met te zeggen wat mijn bezorgdheid was, ik wil daarmee ook mijn vragen afsluiten.

01.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, 11,6 miljoen euro is actueel het maximale bedrag van de schade voor Defensie omdat een deel van het materieel werkelijk werd geleverd en een behoefte van Defensie dekt of nog zal kunnen worden gerecupereerd.

Ik werd op de hoogte gebracht door de onderzoeksrechter van Doornik vanaf de start van het gerechtelijk onderzoek op 4 maart 2004. Met de nota 04-006392 van 1 april 2004 en aangevuld met de nota 04-006450 van 2 april 2004 werd de chef Defensie opgedragen een officier-generaal aan te duiden om een eerste audit uit te voeren naar de disfuncties en een ontwerp van deontologische code voor de aankoopofficier voor te leggen. Op 21 april van dit jaar werd de parlementaire commissie voor de Landsverdediging gebriefd over de resultaten van deze eerste audit en over de genomen en geplande maatregelen.

Enkele van de genomen maatregelen zijn de vermindering van het bedrag per aankoopfactuur van 5.500 naar 2.500 euro, een betere en nominatieve identificatie van de personen die gemachtigd zijn aankoopcontracten af te sluiten, verhoogde controle van alle inkomende facturen, bijwerken van de inventaris van het materiaal, het versneld invoeren van een applicatie voor automatische betalingen van de facturen waarbij een reeks controles zijn ingebouwd, controle ter plaatse van alle officieren met aankoopbevoegdheid, enzovoort. Tevens heeft het departement zich burgerlijke partij gesteld in deze fraudezaak.

Sinds mei 2004 werd een meer uitgebreide doorlichting opgestart van de controlefunctie bij alle uitgavenprocessen van Defensie. De resultaten van deze studie worden ook eerstdaags verwacht.

Er zijn actueel twee interne studies aan de gang in dat domein.

Er kan ook op gewezen worden dat de vermeende fraude waarvan sprake in de pers, zich niet heeft voorgedaan bij de aankoopdienst van Defensie, maar wel door gebruik of misbruik te maken van het systeem voor gedecentraliseerde aankopen die bestaan voor de korpscommandant en bepaalde divisie- en dienstchefs op de staf van Defensie.

Pour le reste, l'ensemble des faits énoncés, dont on a déjà parlé à plusieurs reprises dans cette commission, sont aujourd'hui traités devant la justice civile puisqu'il n'y a plus de justice militaire. La collaboration pleine et entière de tous les membres du département, à commencer par celle du ministre, est acquise aux différents juges d'instruction.

01.02 **André Flahaut**, ministre: Le montant maximum des dégâts causés à la Défense s'élève à 11,6 millions d'euros. Une partie du matériel a en effet été livrée et peut également être utilisée.

Dès le début de l'enquête judiciaire, le 4 mai 2004, le juge d'instruction de Tournai m'a informé de la situation. Le SPF Défense s'est constitué partie civile dans cette affaire de fraude.

Au début du mois d'avril, le chef de la Défense a été chargé de désigner un officier général pour l'organisation d'un audit sur le dysfonctionnement et pour l'élaboration d'un code d'achat déontologique. Depuis le mois de mai, les dépenses de la Défense font l'objet d'un contrôle accru. Les résultats devraient nous être transmis d'ici peu. Deux études internes sont également en cours.

Le 21 avril, cette commission a été informée des mesures qui avaient été prises, telles que la réduction du montant de la facture d'achat de 5.500 euros à 2.500 euros et le renforcement du contrôle des factures.

Du reste, la fraude ne se situe pas au niveau du service d'achat de la Défense mais à celui des systèmes d'achat de l'état-major de la Défense.

Die feiten worden nu voor burgerlijke rechtbanken behandeld omdat er geen militaire rechtscolleges meer zijn. Er bestaat voortaan nog slechts één structuur waardoor de verantwoordelijke personen beter

Des mesures sont prises pour résoudre des problèmes de l'ancien régime; il y a maintenant une structure unique avec une plus grande centralisation; il n'y a plus une multitude de services d'achats séparés mais un seul service "material resource" et une seule direction générale pour le budget et les finances, ce qui permet de mieux identifier les responsables du matériel, "sinds het begin van de verkoop van het overtollige materiaal".

Des dispositions ont également été prises pour contrôler. Il est vrai que beaucoup de choses apparaissent au travers d'articles de presse dont certains auteurs siègent dans cette salle. Dès que nous avons eu connaissance de certains faits, les fraudeurs ne se présentant pas spontanément, nous avons pris les mesures qui s'imposaient.

Je rappelle que j'ai fait demander l'ensemble des statuts de toutes les ASBL touchant de près ou de loin à la Défense ainsi que la liste des membres de ces associations, le procès-verbal des dernières assemblées générales, la situation des comptes et l'engagement de chacune de ces ASBL à produire ces données annuellement.

Des contrôles sporadiques sont opérés dans ces ASBL de même que dans les petites caisses décentralisées existant encore. En guise d'exemple, le Club Prince Albert est aujourd'hui un service d'Etat à gestion séparée, comme le Musée royal de l'armée, ce qui donne des règles plus précises de contrôle et de fonctionnement.

Il se peut que certaines habitudes subsistent et soient découvertes à un certain moment. La justice civile est alors saisie et les choses suivent leur cours.

01.03 Karel Pinxten (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb zelf doelbewust naar het verleden verwezen, omdat ik weet dat het gaat over iets dat zich over een heel lange tijd uitspreidt. Wat betreft die auteurs, mijnheer de minister, ik wil voor alle duidelijkheid zeggen dat ik daar niet toe behoort.

Ik ben de mening toegedaan dat er beterschap is in het probleem van de VZW's en de satellieten. Vandaag is het beter dan indertijd. Toen zag men door de bomen het bos niet meer.

Wat mij wel nog altijd een probleem lijkt te zijn, zijn diensten en werken die op het niveau van de kazernes uitgevoerd worden. Ik wil daarover niets meer zeggen, maar ik meen dat er daar nog altijd problemen zijn. Ik zal het supervoorzichtig uitdrukken, maar het risico bestaat dat militairen, niet op het hoogste niveau, want die weten dat niet, maar op een lager niveau, een loopje nemen met de wetgeving op de overheidsopdrachten. Ik heb daarvan ook indicaties.

Het probleem waarmee een departement als Defensie, met een belangrijk budget voor aankopen, te maken krijgt, is natuurlijk niet alleen een probleem voor Defensie. Het is een probleem voor iedere bureaucratie in de openbare sfeer, maar ook in de privé-sfeer. Ook grote bedrijven hebben regels van externe en interne audit. De aankoopdienst van een groot bedrijf werkt in wezen wel zonder het wettelijk kader, maar voor het overige niet echt verschillend van de aankoopdienst van een overheidsbureaucratie. Dit probleem is typisch voor grote bureaucratieën. In de bedrijfswereld neemt men daarvoor vaak een toevlucht tot een externe audit. Ik heb u die vraag ook

kunnen worden geïdentificeerd.

Er wordt heel wat bekend via de pers. Ik heb de statuten laten opvragen van alle vzw's die betrekking hebben op Defensie. Dat geldt ook voor hun ledenlijsten, de processen-verbaal van hun jongste algemene vergaderingen en hun rekeningen. Ik liet tevens natrekken of zij bereid zijn die gegevens jaarlijks over te leggen. Bij die vzw's en de kleine nog bestaande gedecentraliseerde kassen worden sporadische controles uitgevoerd. Indien nodig wordt het gerecht ingeschakeld.

01.03 Karel Pinxten (VLD): Au niveau des ASBL et des ASBL satellites, on a en effet pu constater une amélioration. Les problèmes se situent plutôt au niveau des services et des travaux effectués dans les casernes. Je dispose d'éléments indiquant que des militaires subalternes prennent régulièrement certaines libertés par rapport à la loi sur les marchés publics.

Le ministre a déclaré ne pas être favorable à un audit externe. Pourtant, compte tenu de la structure hiérarchique typique de la Défense, un audit externe me semble nettement plus approprié qu'un audit interne.

gesteld. Ik begrijp uit uw antwoord dat u daarop niet wilt ingaan, maar ik vind toch dat er vele argumenten zijn om op de ene of de andere manier – voor mijn part mag dat perfect op een discrete manier gebeuren – een externe audit te laten doen om het geheel door te lichten.

Natuurlijk krijgt men in een departement als Defensie – niet alleen Defensie, ook in andere departementen – te maken met zeer belangrijke bedragen voor aankopen en verkopen. Er is echter wel een stuk sclerose, er ontstaan patronen. Wat Defensie zeer specifiek maakt, is een zeer sterk hiërarchische structuur.

Dat is eigen aan Defensie. Dat was destijds ook eigen aan de rijkswacht. Men kent dat niet in andere departementen. Dat maakt dat uw interne controle- en auditmechanismen omwille van die hiërarchische structuur veel moeilijker werken. Mijnheer de minister, er zijn argumenten om na te gaan of er geen grondige externe audit kan gebeuren, gelet op het specifieke karakter van uw departement.

01.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, la réunion de ce matin a encore permis de démontrer aux membres de la commission et du Conseil supérieur de la Défense qui étaient présents que les choses ont quand même fondamentalement changé au sein du département de la Défense. Aujourd'hui, nous avons une structure unique par rapport à l'organisation des défenses des pays européens. Mais il est vrai qu'il y a un seul service des finances qui a une vision complète sur l'ensemble du département.

De plus, nous avons instauré des audits internes, indépendamment des contrôles internes qui existent déjà. J'ai beaucoup de respect - c'est d'ailleurs la loi - pour les inspecteurs des Finances, pour le ministre du Budget, qui est l'autorité de recours en cas de problème avec un inspecteur des Finances. J'ai également beaucoup de respect pour la Cour des comptes qui est présente aussi. Le département de la Défense, peut-être plus que tous les autres départements, est contrôlé par deux ou trois inspecteurs des Finances et par la Cour des comptes.

Quant aux audits externes, vous savez qu'à une époque, on a placé beaucoup d'espoir dans Copernic mais je ne suis pas sûr qu'on ait obtenu le meilleur résultat. Dieu merci, j'ai préservé le département de la Défense de Copernic et nous l'avons transformé aujourd'hui d'une façon qui me paraît être dynamique, qui présente une organisation plus transparente, plus transversale et, sans doute, dont la hiérarchie a été un peu aplatie car nous en avons fait sortir les niveaux qui n'apportaient pas une valeur ajoutée dans les processus de décision. Si nous avons pu le faire, c'est sans doute parce que les responsables administratifs et militaires ont changé et également parce que la situation budgétaire est telle qu'elle nous impose de réfléchir à toutes les possibilités d'améliorer l'efficacité et l'efficience du département, elle nous impose de réaliser des économies, de revoir les modes de fonctionnement et d'appliquer des méthodes de management privé au sein d'un département ministériel. Et si tout cela produit un résultat, c'est aussi grâce au fait que l'on a instauré, au sein du département de la Défense comme dans toute entreprise moderne, un réel dialogue social. Mais c'est un travail de longue haleine.

01.04 **Minister André Flahaut:** Het departement Landsverdediging is grondig hervormd, maar het klopt dat er maar één dienst Financiën is die een volledig zicht heeft op het departement in zijn geheel. Daarnaast laten we naast en los van de reeds bestaande interne controles externe audits uitvoeren. Het departement wordt gecontroleerd door twee of drie inspecteurs van Financiën en door het Rekenhof. Wat de externe audits betreft, heb ik het departement kunnen redden van de Copernicshervorming. Vandaag is het op een doorzichtiger, meer transversale manier georganiseerd. De hiërarchie werd een beetje afgetopt omdat we de niveaus die niets aan het beslissingsproces toevoegden, hebben afgeschaft.

We hebben dit ongetwijfeld kunnen uitvoeren omdat de militaire en administratieve beleids mensen een mentaliteitswijziging hebben ondergaan, omdat de toestand van de begroting ons ertoe dwingt de efficiency en het rendement van het departement te verbeteren en nog omdat we binnen het departement echt sociaal overleg hebben opgestart. Maar het is een werk van lange adem.

Omdat we de toestand thans

Ceux qui étaient présents ce matin peuvent attester du fait que sur le plan budgétaire, sur le plan du personnel – il y a eu la semaine dernière une présentation complète de la gestion du personnel –, sur le plan des investissements ou sur le plan des opérations, la situation est aujourd'hui sous contrôle pour nous permettre de nous inscrire dans les perspectives de la déclaration gouvernementale, à savoir une armée plus petite, plus flexible, inscrite pleinement dans le cadre européen et transatlantique, et permettant d'accomplir les missions que l'on attend d'elle dans un cadre extérieur. Il a été répété ce matin devant témoins que nous pouvons effectivement rencontrer le niveau des ambitions que nous nous sommes fixées et qui sont attendues de notre part au niveau international.

01.05 Karel Pinxten (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat, als men het niet vaak doet, men de tijd krijgt om te repliceren.

Mijnheer de minister, ik ben het niet met u eens als u zegt dat u zich verzet tegen een externe audit. U weet heel goed dat tussen de dossiers waarnaar ik verwezen heb en waarvan u ook in kennis bent gesteld, uiterst gevoelige zaken zitten, ook voor de publieke opinie. Dat is u ongetwijfeld bekend. Sommige zijn ook mij bekend. Ik mag u dat gerust zeggen.

Het is beter om een externe audit te laten doen. U kan dat veel rustiger en discreter doen, dan te wachten tot er morgen misschien nog ergens iets openbarst en dan te eindigen met een grote parlementaire onderzoekscommissie. Ik vind dat niet wenselijk voor de krijgsmacht en voor de militairen. Ik vind dat internationaal absoluut niet wenselijk. Dat schaadt alleen maar de reputatie van onze krijgsmacht, van ons land en van ons allemaal. We hebben daar geen baat bij. Het is beter om te anticiperen dan om te wachten tot er opnieuw ergens een zweer openbarst en dan geconfronteerd te worden met veel verdergaande initiatieven. Dat is mijn persoonlijke opinie, met in het achterhoofd een aantal gegevens waarvan ik vermoed dat ze u ook bekend zijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Samengevoegde vraag en interpellaties van:

- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de toestand in het militair hospitaal van Neder-over-Heembeek" (nr. 3762)
- de heer Pieter De Crem tot de minister van Landsverdediging over "de juridische procedureslag met betrekking tot het diensthoofd van het Brandwondencentrum te Neder-over-Heembeek" (nr. 434)
- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de juridische procedureslag rond het diensthoofd van het Brandwondencentrum Neder-over-Heembeek" (nr. 456)

02 Question et interpellations jointes de:

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la situation à l'hôpital militaire de Neder-over-Heembeek" (n° 3762)
- M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la bataille procédurale relative au chef de service du Centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek" (n° 434)
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la bataille procédurale relative au chef de service du Centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek" (n° 456)

02.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik besef dat u wellicht ongelukkig zal zijn dat we het opnieuw over Neder-over-Heembeek zullen hebben. Het moet zowat de zevende of achtste keer zijn dat dit dossier in deze commissie belandt. De

onder controle hebben kunnen we ons aansluiten bij de doelstellingen die in de regeringsverklaring zijn opgenomen, met name, een klein en flexibeler leger dat opereert binnen het Europese en transatlantische kader en dat de opdrachten in het buitenland kan uitvoeren die ervan verwacht worden.

01.05 Karel Pinxten (VLD): Le ministre sait comme moi que certains dossiers sont très sensibles. Un audit externe permettrait de les étudier de manière discrète et sereine. Il vaut mieux prévoir certains problèmes qu'attendre que l'abcès soit crevé et que nous n'ayons plus d'autre choix que de créer une commission d'enquête parlementaire.

02.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Ce n'est pas le fait de l'opposition que le dossier de Neder-over-Heembeek figure une

oorzaak ligt echter niet bij de oppositie, denk ik.

Tijdens onze vorige commissievergadering op 15 september kwam de minister een plan voorstellen om de kliniek te reorganiseren. Hij werd zelfs vergezeld van de 'chief of defense' kolonel Villet. Men had blijkbaar het ei van Columbus gevonden. Ondertussen weet iedereen hoe het is afgelopen. In feite is het nog niet afgelopen, de toestand is nog steeds even erg. In ieder geval kwamen we in een volgende fase: de Raad van State verwees het hele plan van de minister naar de vuilbak. Als ik het arrest lees stelt men dat het plan slechts een rookgordijn was waarbij men enkele diensten van naam veranderde en dat het eigenlijk de bedoeling was om via dit plan kolonel Pirson te muteren.

Op zichzelf kon dat misschien nog een goed bedoeld idee zijn, iedereen weet dat er een probleem is tussen mensen in het militair hospitaal. Ik deel ook de bevinding, die in bijna elke audit werd aangetoond, dat er duidelijk een probleem is tussen een groep van personen enerzijds en kolonel Pirson anderzijds, waarvoor geen enkele oplossing kan gevonden worden. Ik kan me dus wel terugvinden in de bedoeling, maar wil er aan toevoegen dat ik – ik speel de bal, niet de persoon – met dokter Pirson nooit een probleem had, met kolonel Pirson daarentegen wel.

Het arrest leert ons toch een paar interessante dingen. Het arrest verwijst duidelijk naar iets wat bij Defensie nooit werd toegepast, namelijk dat een mutatie moet gemotiveerd worden. Dat is reeds langer bekend bij Defensie. Als ik me niet vergis werd het in het begin van de jaren '90 bij wet beslist. Men heeft het echter nooit toegepast omdat het in de praktijk eigenlijk niet toe te passen is.

Mijns inziens zit Defensie door deze ganse onverkwikkelijke saga van Neder-over-Heembeek met een reuzengroot probleem. Mijn eerste reactie was: als een militair zomaar een mutatie kan aanvechten, wat zal er dan gebeuren met de duizenden mutaties per jaar? Ik denk dat het aantal mutaties ongeveer in die orde van grootte is, toch in bepaalde jaren. Ik heb me eens geïnformeerd en nu blijkt dat in principe elke militair die gemuteerd wordt die mutatie kan aanvechten als ze hem niet zint. Mijnheer de minister, in dat geval heeft u een ernstig probleem. U zal het wellicht niet gewild hebben, maar u ligt wel aan de basis van dit probleem.

De uitspraak van de Raad van State is wat ze is. Als goede democraten horen wij ons daarbij neer te leggen. De bedoeling van mijn interpellatie is echter om te bekijken wat precies de volgende stap is. Ik kan me moeilijk inbeelden dat alles nu opnieuw in orde is in het militair hospitaal. Ik heb wel begrepen dat de vier chirurgen waarover oorspronkelijk sprake was nu op een andere dienst zitten. Het probleem zal echter op termijn wellicht terugkomen. Ik vermoed dat u van plan was enkele – nog steeds noodzakelijke – reorganisaties door te voeren.

Concreet, mijnheer de minister, door het feit dat het al 27 oktober is, zijn er al een aantal zaken duidelijk besproken in andere media. Zeer specifiek zou ik van u willen weten hoe uw defensie nu reageert op het arrest van de Raad van State dat vanaf nu elke mutatie gemotiveerd moet worden. Kan u daarop ingaan ja of neen? Of gaat u gewoon het risico lopen dat u nog van deze uitspraken krijgt over

fois de plus à l'ordre du jour de la commission. Le 15 septembre dernier, le ministre avait proposé une réorganisation de l'hôpital. Ce plan, qui se limiterait au changement de quelques noms de départements, a toutefois été mis au panier par le Conseil d'Etat.

Le problème au sein de l'hôpital résidant dans les relations interpersonnelles, je puis comprendre que l'on ait tenté de muter M. Pirson par le biais de ce plan. Or, cette mutation n'a pas été motivée. L'obligation de motivation, instaurée par une loi au début des années nonante, n'a jamais été mise en œuvre faute d'être applicable. Si le colonel conteste sa mutation, des milliers d'autres mutations pourront également être contestées. Le ministre serait ainsi responsable d'un problème majeur.

Un bon démocrate se doit de s'incliner devant l'arrêt du Conseil d'Etat. Les quatre chirurgiens concernés travailleraient déjà dans un autre service, mais cela ne règle pas le problème.

Quelle est la réaction de la Défense face à la thèse du Conseil d'Etat selon laquelle toute décision doit être motivée? Quelles mesures le ministre peut-il encore prendre s'agissant du dossier de Neder-over-Heembeek?

gelijkaardige dossiers?

Specifiek naar het geval van Neder-Over-Heembeek toe, neem ik aan dat u het hier niet bij kan laten. Welke stappen kan u daar nog in nemen? Zijn er gewoon geen mogelijkheden meer? Ik denk toch dat het ook uw bezorgdheid moet zijn om het blazo en de reputatie van Neder-Over-Heembeek voor eens en voor altijd op te poetsen.

02.02 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de minister, ik wilde vandaag graag namens onze fractie duidelijkheid krijgen over dit besluit en over uw geloofwaardigheid als minister van Landsverdediging. Want ik wil de publieke aankondiging in herinnering brengen, zoals we al een paar keer gedaan hebben en collega Sevenhans verwees er ook naar, die in deze commissie bekend gemaakt werd. Het was weliswaar kort voor de verkiezingen, maar u heeft toen eigenlijk drie belangrijke mededelingen gedaan.

Ten eerste was er de mededeling dat de verantwoordelijke van het brandwondencentrum zich zou terugtrekken, ten tweede dat de mutatieaanvragen geschorst zouden worden en ten slotte dat de adjunct van de geneesheer luitenant-kolonel Pirson zijn functie tussentijds zou waarnemen en alles in het werk zou stellen om de continuïteit van de openbare dienst en de kwaliteit van de aan de patiënten verstrekte zorgen te verzekeren. Dat was onze vaststelling in april.

Wat is er ondertussen gebeurd? Op 4 mei werd een overeenkomst gesloten tussen de minister en de artsen waarin een tweeledige consensus bereikt werd.

Ten eerste was er de formele bevestiging dat de medische deontologie zoals deze geldt in niet-militaire ziekenhuizen ook geldt in het militaire ziekenhuis van Neder-Over-Heembeek.

Ten tweede werd er formeel bevestigd dat luitenant-kolonel Pirson onverkort teruggetrokken bleef in afwachting van de maatregelen en beslissingen die getroffen zouden worden door een werkgroep binnen de medische component. De Raad van State heeft op 28 mei die beslissing geschorst in de mate waarin ze betrekking had op de terugtrekking van luitenant-kolonel Pirson.

Wanneer op 1 juni dan werd vastgesteld dat een groot deel van het medische corps van het militaire hospitaal zich deontologisch in de onmogelijkheid bevond om op een correcte wijze met luitenant-kolonel Pirson te werken, wordt er weer beslist hem tijdelijk ter beschikking te stellen van de dienst human-resources.

De Raad van State heeft opnieuw haar werk gedaan en op 29 juni deze beslissing geschorst en een dwangsom opgelegd.

Op 14 september bent u, mijnheer de minister, hier in de commissie uw beslissingen terzake opnieuw komen toelichten op basis van een audit waarvan de inhoud ons werd ontzegd. U kwam hier een nieuwe structuur en werking voorstellen.

Op 20 september werd luitenant-kolonel Pirson gemuteerd en heeft u beslist hem te vervangen door de heer Bruyns als hoofd van de kritische zorgverstrekking.

02.02 Pieter De Crem (CD&V): Je cherche à faire toute la lumière sur les décisions et la crédibilité du ministre. Je renvoie à l'annonce qu'il a faite à l'époque devant le Parlement. Les demandes de mutation seraient suspendues et l'adjoint de M. Pirson serait désigné en qualité de chef de service faisant fonction.

Le 10 mai, le ministre et les médecins sont parvenus à un accord. Il a été convenu que la déontologie médicale des hôpitaux civils s'appliquait aussi aux hôpitaux militaires. M. Pirson est resté à l'écart en attendant la décision d'un groupe de travail de la composante médicale.

Le Conseil d'Etat a suspendu la décision s'agissant de M. Pirson. Lorsqu'il est apparu clairement que le corps médical ne pouvait plus travailler avec M. Pirson, ce dernier a été mis à la disposition du service des Ressources humaines.

Le 15 septembre, le ministre a une nouvelle fois exposé l'état de la situation devant le Parlement, sur la base d'un audit que nous n'avons pas pu consulter. Il s'en est suivi une nouvelle mutation, que le Conseil d'Etat a encore une fois suspendue le 21 septembre.

La déontologie médicale constitue le fil conducteur de ce débat.

Op 24 september heeft de Raad van State andermaal de mutatie geschorst, weer met instelling van een dwangsom. Wat was de reden van die twee schorsingen: de Staat, vertegenwoordigd door de Federale Overheidsdienst Defensie, werd steeds tegengeworpen dat op het vlak van de medische deontologie geen enkele precisering werd gegeven. Met andere woorden, het gaat hier noch min noch meer om een gebrekkige motivering van de beslissing.

Ook de audit heeft op dit vlak geen enkele, maar dan ook geen enkele duidelijkheid verschaft. De audit ging over een grondige doorlichting van de globale werking van het militaire hospitaal en had volstrekt niets te maken met het onderzoek naar de concrete feiten die luitenant-kolonel Pirson ten laste worden gelegd. Met andere woorden: het is de conclusie van het geheel. U slaagt er dus niet - in afwachting van een uitspraak ten gronde - luitenant-kolonel Pirson terug te trekken uit de functie als arts in het militair hospitaal. Dat is de eerste vaststelling in dit dossier.

Mijnheer de minister, ik zou nog even verder willen ingaan op de problematiek van de medische deontologie, vermits dit eigenlijk het richtsnoer is van de hele discussie in deze zaak. In de consensus die werd ondertekend door de minister, door de stafchef en de artsen is het eerste punt zeer duidelijk. De medische deontologie die geldt in niet-militaire ziekenhuizen is ook van toepassing in een militair hospitaal. Dit wordt nogmaals bevestigd in uw document "De optimalisatie van de medische component" dat u hier onlangs voorstelde en waarvan de slides nog op ons netvlies staan gegrift. Op pagina 11 verwees u immers zelf naar de instelling van een nieuwe dienst, de "consultatieve medische commissie", naar het voorbeeld van de medische raad in burgerhospitelen.

Wij zijn toen met u een eind weegs gegaan omdat u inging op de suggestie van collega Kelchtermans voor het zomerreces met betrekking tot het invoeren van een beheersplan voor het militair hospitaal. Wat is nu het spanningsveld tussen intenties en de werkelijkheid? De werkelijkheid is dat er reeds meer dan tien jaar een medische raad werkzaam is in het militaire hospitaal en dat de statuten ervan in formele kwartierorders zijn voorgeschreven.

U zal misschien reageren dat de ziekenhuizen van het ministerie van Landsverdediging volgens artikel 1 van de gecoördineerde wet van 7 augustus 1987 op de ziekenhuizen uitgesloten zijn van deze wet. Welnu, mijnheer de minister, dan heeft u de Orde van Geneesheren hierover nog niet gehoord. In zijn brief van 2 juni 2004 schrijft de voorzitter van de Orde van Geneesheren van Brabant hierover, ik citeer:

"Indépendamment de la suite disciplinaire qu'il sera amené à lui donner, le Conseil des médecins du Brabant d'expression française, en sa séance du 1er juin 2004, rappelle la valeur absolue des principes d'éthique médicale et des règles reprises dans le code de déontologie du Conseil national. Dans le cadre présent, les règles suivantes du code de déontologie doivent être rappelées -article 170-: Les médecins travaillant dans un établissement de soins doivent veiller à ce que soit institué un conseil médical composé de praticiens élus par et parmi ceux qui sont concernés par le fonctionnement de l'établissement de soins."

Los van het tuchtrechtelijke gevolg dat aan de zaak zal worden gegeven, herinnerde de Franstalige Raad van Geneesheren van Brabant tijdens zijn zitting van 1 juni 2004 aan de absolute waarde van de beginselen van medische ethiek en van de regels uiteengezet in de deontologische code van de Nationale Raad. In de huidige

context moet artikel 170 van de deontologische code in herinnering worden gebracht, dat bepaalt dat geneesheren die werkzaam zijn in een verzorgingsinstelling, erop moeten toezien dat een medische raad wordt opgericht, die wordt gekozen uit en door de beoefenaars van de geneeskunde die bij de werking van de instelling zijn betrokken.

In zijn brief van 22 juli 2004 aan de voorzitter van de provinciale raad van Brabant van de Orde van Geneesheren schrijft de voorzitter van de nationale raad van de Orde van Geneesheren in verband met de medische raad in het militair ziekenhuis het volgende: "Medische raden zijn een wettelijke vereiste voor de erkenning van ziekenhuizen maar ziekenhuizen beheerd door het ministerie van Landsverdediging vallen niet onder de toepassing van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987, artikel 1". Hij vervolgt: "Niettegenstaande bepaalde diensten van militaire ziekenhuizen overwegend om niet te zeggen uitsluitend aan burgers zorgen verstrekken neemt dit niet weg dat militaire ziekenhuizen wettelijk niet verplicht zijn een medische raad op te richten. De medische deontologie stelt de oprichting van medische raden voor en dit niet alleen voor ziekenhuizen maar ook voor alle verzorgingsinstellingen".

Het artikel 170 van de code van geneeskundige plichtenleer zegt: "De geneesheren die werkzaam zijn in een verzorgingsinstelling moeten ervoor waken dat een medische raad wordt opgericht die wordt gekozen uit en door de beoefenaars van de geneeskunde die bij de werking van deze instelling zijn betrokken". Deze bepaling werd reeds in 1975 in de code opgenomen.

Er dient evenwel – en dat weet u – een onderscheid gemaakt te worden tussen de medische raden die bedoeld worden in het artikel 170 van de code, zijnde een vertegenwoordigende instantie van de geneesheren als instrument ter bevordering van de medische deontologie in de verzorgingsinstellingen, en de medische raden van de ziekenhuizen die dienen te voldoen aan alle bepalingen van de wet op de ziekenhuizen. De nationale raad stelt met voldoening vast dat de legerartsen in hun contacten met burgerpatiënten, zowel binnen als buiten hun militaire ambt, dezelfde deontologische regels naleven.

Het ligt dan ook voor de hand en het is zonneklaar dat legerartsen ter bevordering van de naleving van de medische deontologie een medische raad binnen de ziekenhuizen wensen. Het is duidelijk dat een medische raad binnen een militair ziekenhuis niet dient te beantwoorden aan de wettelijke bepalingen die gelden voor medische raden van de andere ziekenhuizen maar tot stand komt in overleg onder geneesheren en tussen de geneesheren en de inrichtende macht van het militaire ziekenhuis. Belangrijk is dus dat de overeenkomst die uit het overleg resulteert bijdraagt tot de bevordering van de continuïteit en de kwaliteit van de zorg, van de samenwerking onder de artsen en met andere zorgverstrekkers en van de naleving van de rechten van de patiënt. Het is dus aangewezen dat burgerpatiënten die door legerartsen binnen hun militair ambt worden onderzocht en behandeld dezelfde rechten

Afin de promouvoir le respect de la déontologie médicale, les médecins militaires souhaitent la création d'un conseil médical dans les hôpitaux. Les conseils médicaux dans les hôpitaux militaires ne doivent pas répondre aux dispositions légales applicables aux conseils médicaux dans les autres hôpitaux mais doivent être créés dans le cadre d'une concertation entre les médecins et le pouvoir organisateur. L'accord doit contribuer à la continuité et à la qualité des soins. Les patients civils traités par des médecins militaires dans le cadre de leur emploi militaire doivent bénéficier des mêmes droits que les patients traités par ces mêmes médecins en dehors du cadre de leur emploi militaire.

Le Conseil national peut souscrire à l'utilité de conseils médicaux dans les hôpitaux militaires. Les conseils médicaux servent à contrôler et à promouvoir la déontologie médicale. Le conseil médical fonctionne depuis 10 ans déjà. Que le lieutenant colonel Pirson conteste devant un tribunal civil l'existence et la validité juridique du conseil médical pour obtenir un dédommagement est quelque peu pervers. Nous ne sommes pas plus avancés que l'année dernière. Quelle solution le ministre préconise-t-il?

hebben als de patiënten die ze buiten hun militair ambt onderzoeken en behandelen. Het is net mits naleving van deze doelstellingen dat de nationale raad de wenselijkheid van medische raden in militaire ziekenhuizen kan onderschrijven.

Het is dus niet omdat de wet op de ziekenhuizen niet van toepassing zou zijn op het militair hospitaal dat de artsen die in deze verzorgingsinstelling als arts fungeren niet onderworpen zouden zijn aan de deontologie van de geneesheren die een absolute waarde heeft en die deontologisch voorschrijft dat er dus ook in het militair hospitaal een medische raad moet bestaan met als doelstelling precies de bewaking en de bevordering van de medische deontologie.

Voorzitter, collega's, mijnheer de minister, deze raad functioneert al meer dan tien jaar. Kolonel Vilet heeft er zelfs onlangs nog een beroep op gedaan en niemand minder dan luitenant-kolonel Pirson heeft gedurende al die tijd de statutaire voorschriften zelf nageleefd.

Het is toch echt wel pervers te moeten vaststellen dat luitenant-kolonel Pirson nu voor de burgerlijke rechter schadevergoeding tracht te bekomen door het rechtsgeldig bestaan en de rechtsgeldige werking van die medische raad te betwisten. Die zaak is trouwens gericht tegen de voorzitter en de secretaris van de medische raad.

Mijnheer de voorzitter, collega's, wij staan vandaag, eind oktober van het jaar 2004, waar wij stonden in het begin van dit jaar.

Mijnheer de minister van Landsverdediging, ik vraag u welke oplossing u hebt om een probleem dat levensgroot is, op te lossen. Ik vraag namens onze fractie – die vraag sluit aan bij een rechtmatige en rechtvaardige vraag van vele mensen – welke oplossing hier naar voren wordt geschoven.

02.03 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, messieurs, je voudrais tout d'abord dire qu'à l'intérieur du département, nous motivons toujours les décisions. Le Conseil d'Etat a fait remarquer qu'on avait motivé "insuffisamment", ce qui prouve bien qu'il y avait une motivation. On me demande si ça pose un problème pour les motivations futures. Je réponds qu'on motive toujours et qu'ici on me fait remarquer que je n'ai pas motivé suffisamment. Donc, c'est la preuve que j'ai motivé. C'est peut-être simple comme réponse mais cela doit être facile à comprendre.

Deuxièmement, le Conseil d'Etat n'a certainement pas remis en cause la restructuration telle qu'elle avait été présentée. Pour preuve, cette restructuration fonctionne. Et moins de personnes en parlent et s'en occupent, mieux ça vaut.

Troisièmement, il faut sans doute faire remarquer aussi que le Conseil d'Etat a annulé, dans l'urgence, uniquement ce qui portait sur Pirson. J'attends qu'il se prononce quant au fond. Vous conviendrez qu'il serait imprudent et irresponsable de ma part de modifier quoi que ce soit maintenant, au risque de devoir payer une astreinte journalière de 10.000 euros, si je ne me trompe.

Autre élément, il est important de rappeler que Neder-over-Hembeek n'est pas uniquement le département d'une médecine de crise, mais c'est aussi un hôpital bien plus large, dont le centre de médecine

02.03 **Minister André Flahaut**: De Raad van State heeft opgemerkt dat men "onvoldoende" had gemotiveerd, wat wel degelijk bewijst dat er een motivering was. Wij motiveren de beslissingen altijd; de Raad van State heeft de herstructurering zoals die was voorgesteld zeker niet ter discussie gesteld; hij heeft, bij hoogdringendheid, enkel de bepalingen met betrekking tot Pirson vernietigd. Ik wacht tot wanneer de Raad van State zich over de grond van de zaak zal hebben uitgesproken. Het zou onverantwoord zijn nu ook maar enige wijziging aan te brengen, omdat wij dan het gevaar lopen een dwangsom van 10.000 euro per dag te moeten betalen.

Neder-over-Heembeek is niet enkel een departement voor crisisgeneeskunde. De patiënten

critique est un élément. Les patients sont aujourd'hui présents, soignés, bien soignés, et conformément à ce qui avait été dit, ils ont conservé leur médecin le temps qu'ils le souhaitent. Si certains d'entre eux avaient manifesté quelques inquiétudes au sujet des réformes, aujourd'hui il n'y a plus eu d'expressions de ce style, au contraire je reçois plus de courrier me disant leur satisfaction.

Les autres aspects de la réforme sont en place. Ceux qui avaient demandé une mutation l'ont obtenue, l'adjoint avait demandé à pouvoir le rester et à mi-temps, le code de déontologie est en préparation par le nouveau directeur de l'hôpital, et le conseil médical ad hoc se met actuellement en place. Sur les initiatives prises par M. Pirson quant à son dédommagement vis-à-vis du secrétaire du conseil médical et du président du conseil médical, ce sont des initiatives que le Dr Pirson a le droit de prendre à titre individuel. Je n'ai pas autorité pour lui dire de le faire ou de ne pas le faire. Je me souviens qu'à une époque il a aussi été cité comme ayant commis des fautes graves, il aurait été à la source de mort d'homme; il se défend et je ne peux lui en vouloir de se défendre contre les attaques dont il aurait été victime.

On explique toujours la motivation. La restructuration n'a pas été mise en cause sur un seul point. Pour cet élément précis, j'attends que le Conseil d'Etat se prononce sur le fond. Pour les autres aspects de la réforme, comme prévu, annoncé et promis à toutes les catégories de personnel, les choses avancent. Voilà l'état de la question aujourd'hui.

02.04 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, wat betreft de motivatie van de mutaties zijn er blijkbaar twee versies, de ene bestemd voor u en de andere bestemd voor de parlementsleden. Immers de mutaties worden misschien wel gemotiveerd, maar dan op een militaire manier, als ik het zo mag uitdrukken. Met andere woorden, er staat het strikte minimum op, maar het is geen motivatie zoals de Raad van State dat ziet. Dat is duidelijk. Ik heb het gevraagd aan verschillende militairen en eigenlijk kan men niet spreken van een motivatie. Dat er wordt gesproken van een mutatiebrief of een mutatiemotivatie - ik weet de exacte term niet - is allemaal een beetje een woordspelletje. Wanneer de Raad van State zegt dat ze niet voldoende gemotiveerd zijn, zal er wel een motivatie geweest zijn, dan is dat ook een woordspelletje.

Het probleem is dat men nu zou moeten overgaan tot degelijk gemotiveerde mutaties, anders gaat men nog meer problemen creëren op andere diensten en terreinen want er is nu jurisprudentie. Nu zit u echt met een probleem. U mag dat probleem wel een beetje minimaliseren en het is uiteraard niet nodig om in de krant te laten verschijnen dat er een probleem is. Ik neem evenwel aan dat het voldoende tot u doordringt dat degenen die er dagelijks mee bezig zijn wel degelijk beseffen dat er zich thans een ernstig probleem voordoet.

Wat de persoon betreft, ik heb het al enkele malen gezegd en zal het nogmaals herhalen voor alle duidelijkheid, ik heb het nooit over dokter Pirson gehad. Ik heb nooit bewijzen gezien van fouten die hij gemaakt zou hebben dus zou ik ook niet weten waarom ik er verder op in moest gaan. De fouten die kolonel Pirson beging zijn inmiddels echter berucht geworden.

Vorige keer verklaarde u in deze commissie dat u een oplossing had

worden er vandaag goed verzorgd, en overeenkomstig wat werd gezegd, hebben zij hun arts behouden zolang zij dat wensten. De overige aspecten van de hervorming zijn geregeld.

Wat de initiatieven van de heer Pirson betreft, kan ik niet verhinderen dat hij zich verdedigt tegen de aanvallen op zijn persoon en kan ik dat hem evenmin ten kwade duiden.

02.04 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): La motivation des mutations fait l'objet de deux versions, l'une destinée au ministre, l'autre aux parlementaires. La motivation est limitée au strict minimum et diffère de ce que souhaiterait le Conseil d'Etat. Les mutations doivent être motivées, car la jurisprudence se construit. Je n'ai jamais parlé de la personne du docteur Pirson mais des erreurs retentissantes qu'il a commises.

Le ministre a déclaré lors de notre dernière réunion que la solution consisterait à affecter le colonel chez B-Fast. Le colonel Pirson n'agit certainement pas dans l'intérêt de l'hôpital militaire. Une astreinte de 10.000 euros est totalement disproportionnée. Pourtant, le Conseil d'Etat a développé des arguments à suffisance. Le ministre a estimé qu'il convenait de muter le colonel Pirson dans l'intérêt de l'hôpital militaire. Quand bien même le ministre présenterait les choses autrement aujourd'hui, il s'agissait bel et bien d'une sanction. Le

gevonden voor luitenant-kolonel Pirson. U had voor hem nog ergens een dienst, BE-FAST, wat mij toch een mooi alternatief schijnt te zijn. Ik vind immers dat luitenant-kolonel Pirson zeker niet in het belang van het militaire hospitaal handelt. De dwangsom die erbij komt is uiteraard nogal ernstig, je kan er niet naast. 10.000 euro is een bedrag dat volledig buiten proporties is. Ik denk echter dat dit aantoonst dat de Raad van State voldoende argumenten gevonden heeft om deze som voorop te stellen.

Ik weet niet wie er aan de basis ligt van de mutatie van luitenant-kolonel Pirson, maar aan de betrokkene moet u toch eens vertellen dat het werk opnieuw gedaan moet worden. U kwam hier immers met veel verve verdedigen dat u het de juiste beslissing vond om de kolonel te muteren. Ik kan mij dus niet voorstellen dat u vandaag zou komen zeggen dat hij toch goed was en dat u van mening veranderd bent. Dan zou u immers zelf het bewijs leveren dat het vorige keer louter om een sanctie ging, ingegeven door een aantal problemen op dat moment.

Ik blijf dus aandringen, ik zal hieromtrent een motie indienen, dat u doet wat u hier vorige keer verkondigde in het bijzijn van de chief of defense en van kolonel Villet. U vond toen dat, in het belang van het militair hospitaal, luitenant-kolonel Pirson naar een andere dienst zou moeten overgeplaatst worden. Ik beschouw dat niet als een sanctie naar de kolonel toe, een mutatie mag immers nooit als sanctie gebruikt worden, maar als een maatregel in het kader van het goed functioneren van een hospitaal.

Ik ben geen jurist, maar ik neem aan dat men bij defensie voldoende capabele mensen in huis heeft om dit op een deftige en correcte manier te regelen in het belang van betrokkenen.

Ik denk namelijk dat die problematiek al lang de persoonlijkheid heeft overstegen, dat is allemaal veel te ver gegaan. Ik neem ook aan dat wellicht zelfs kolonel Pirson niet heeft gewild dat het zo ver ging, maar hij blijft het wel op de spits drijven. Het blijft mij verbazen dat het advocatenkantoor door de kolonel aangesproken - meester Uyttendaele is toch een zeer gereputeerd advocaat - er een honorarium op nahoudt dat volgens mij de financiële draagkracht van een gewoon kolonel overschrijdt.

Met andere woorden, er is volgens mij iets meer aan de hand dan louter het feit van zich tekortgedaan voelen. Die man is bijna een investering aan het doen. Ik weet niet waarom hij dat doet. Heeft hij nog grootse plannen in die functie? Binnenkort gaat hij werken om zijn advocaat te betalen. Dat kan ook de bedoeling niet zijn.

Mijnheer de minister, ik wens u dus veel succes met de volgende mutaties van andere personen. Ik blijf erop aandringen dat u, in het belang van het hospitaal, kolonel Pirson muteert.

Le **président**: Nous ne sommes pas là pour juger les profondes pensées de Me Uyttendaele; nous n'entrons pas dans le problème judiciaire, bien entendu, le ministre l'a dit et je le répète bien entendu aussi.

02.05 Pieter De Crem (CD&V): Het is natuurlijk een bijzonder ernstig dossier en de conclusie is natuurlijk de vraag waarom die mutatie van de persoon waarover we het hebben in zijn functie niet is doorgedaan of niet kan doorgaan. U zegt dan "au moins, j'ai motivé". Ik weet niet

colonel Pirson ne fait qu'envenimer la situation puisqu'il a fait appel à un bureau d'avocats dont les tarifs dépassent les possibilités financières d'un colonel. Je souhaite bonne chance au ministre en ce qui concerne d'autres mutations et je demande qu'il procède à la mutation du colonel Pirson dans l'intérêt de l'hôpital.

02.05 Pieter De Crem (CD&V): Il s'agit d'un dossier d'une gravité extrême. A présent que la mutation n'est plus possible, le

of u ooit burgemeester geweest bent dan wel of u dat ooit zult worden maar de motiveringsplicht – Theo Kelchtermans als gewezen minister van Binnenlandse Aangelegenheden – is een fundamenteel gegeven. Het feit dat men zegt “au moins, j’ai motivé, ik heb tenminste gemotiveerd” is natuurlijk geen argument. Er zijn vele beslissingen, benoemingen en aanstellingen die niet alleen geschorst zijn maar ook vernietigd omdat ze onvoldoende gemotiveerd waren. Ik verdenk u er zelfs een beetje perfide van dat dit de bedoeling was om de zaak nog verder op de lange baan te schuiven. U hebt natuurlijk geen hiërarchische overste, tenzij dit de eerste minister is, maar wanneer een burgemeester dit zou doen, dan zou hij toch wel onmiddellijk door de gouverneur en nadien ook door zijn voogdijminister op de vingers worden getikt.

U zegt dat de Raad van State uw hervorming niet in vraag stelt. Het is natuurlijk ook de bevoegdheid van de Raad van State niet om een hervorming in vraag te stellen. Wat is de bevoegdheid van de Raad van State? De afdeling wetgeving moet het wetgevende werk controleren en daar waar nodig bijsturen. De afdeling geschillen of contentieux moet zien of de administratieve plichtplegingen effectief goed zijn gebeurd.

Eén zaak is zeker, de medische deontologie geldt niet alleen voor het brandwondencentrum maar ook voor het volledige militaire hospitaal. De problematiek is en blijft dat als u een mutatie aankondigt wij ervan overtuigd zijn dat ze moet gebeuren. Ik herinner nog eens in deze commissie dat niet alleen wij - mevrouw Vautmans is er niet meer maar ik ging het ook zeggen wanneer ze er wel nog was - maar ook mevrouw Vautmans en onze collega's van sp.a en alle andere collega's op dat moment hebben gezegd dat hier een mutatie moest gebeuren en dat ze direct moest gebeuren voor de goede werking van de dienst. Die voltrekt zich natuurlijk niet.

Afgezien van de rechtsmiddelen waarvan iedereen zich voorziet, heb ik ook een vraag over de lichtzinnigheid waarmee u naar de Raad van State bent gestapt of het dossier bij de Raad van State hebt laten verdedigen. Dat zijn groentjes, om het in legertermen te zeggen “bleukes”, die het moeten opnemen – zoals andere collega's het reeds hebben gezegd – tegen de meest getalenteerde en gereputeerde advocaten in dit land. Ik begrijp ook niet hoe dit ook allemaal blijvend mogelijk is. Dat is toch wel een verwijzing naar het bijzonder eigenaardige redeneringskader waarin we hier terechtgekomen zijn.

U zei dat de oplossingen op basis van uw audit de beste zouden zijn. Dat is natuurlijk ook niet het geval. Ik denk dat die audit niet meer doet dan het diensthoofd over wie wij het hadden, in bescherming te nemen. Het spanningsveld dat aan de basis lag, namelijk het niet functioneren dat voortvloeide uit een veel groter spanningsveld tussen de persoon in kwestie en de medische raad, wordt nu in stand gehouden. Eigenlijk zullen er daardoor nooit meer medische of deontologische kwalificaties worden doorgevoerd in het militair hospitaal te Neder-over-Heembeek. Dat duidt volgens mij op een falen van u en uw beleid. Eigenlijk is het toch wel schrijnend dat we bijna een jaar nadat de bom is gebarsten – ik citeer niet alleen oppositietussenkomsten, maar ook tussenkomsten van andere leden van andere partijen – nog niet verder zijn gekomen. Dit is bijzonder, maar dan ook bijzonder deerniswekkend.

ministre déclare qu'il a au moins motivé la décision. Ce n'est pas un argument valable, puisque l'obligation de motivation constitue un principe fondamental. Je vous soupçonne d'avoir voulu reporter indéfiniment ce dossier.

Si un bourgmestre tenait de tels propos au sujet de l'obligation de motivation, il serait rapidement rappelé à l'ordre par son gouverneur ou son ministre de tutelle.

Il n'appartient pas au Conseil d'État de remettre en cause une réforme.

La déontologie médicale s'applique à l'ensemble de l'hôpital militaire, pas uniquement au centre des grands brûlés. La mutation qui a été annoncée par le ministre et qui est nécessaire – tout le monde s'accorde à le dire – n'est pas opérée. Je m'interroge sur la légèreté avec laquelle ce dossier a été soumis au Conseil d'État.

La solution proposée par le ministre se fonderait sur l'audit. Je doute que cette approche soit idéale. L'audit n'a été organisé que pour protéger le chef de service. Dorénavant, les qualifications médicales et déontologiques ne feront plus jamais l'objet d'un contrôle au sein de l'armée. Le fait que ce dossier n'ait pas avancé en un an est déplorable.

Motions
Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Luc Sevenhans et Staf Neels et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Pieter De Crem et Luc Sevenhans
et la réponse du ministre de la Défense,
demande au gouvernement
de muter le lieutenant-colonel Pirson sur la base d'une décision dûment motivée afin de préserver l'image de marque de l'hôpital.”

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Luc Sevenhans en Staf Neels en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Pieter De Crem en Luc Sevenhans
en het antwoord van de minister van Landsverdediging,
vraagt de regering
om in het belang van het imago van het militair hospitaal luitenant-kolonel Pirson via een correct gemotiveerde beslissing te muteren.”

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Hilde Vautmans et par MM. Mohammed Boukourna et David Geerts.

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Hilde Vautmans en door de heren Mohammed Boukourna en David Geerts.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

L'ordre du jour appelle les questions jointes sur la disparition de militaires congolais.
M. Kelchtermans remplacera M. De Crem.

03 **Samengevoegde vragen van**

- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de verdwijning van een aantal Congolese militairen" (nr. 3883)
- de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "het verdwijnen van Congolese officieren tijdens hun opleiding in België" (nr. 3930)
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de verdwijning van Congolese officieren tijdens hun opleiding in Elsenborn" (nr. 4039)
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de verdwijning van een aantal Congolese militairen" (nr. 4146)

03 **Questions jointes de**

- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "la disparition d'un certain nombre de militaires congolais" (n° 3883)
- M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la disparition d'officiers congolais pendant leur formation en Belgique" (n° 3930)
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la disparition d'officiers congolais pendant leur formation à Elsenborn" (n° 4039)
- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "la disparition d'un certain nombre de militaires congolais" (n° 4146)

03.01 **David Geerts** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal zeer kort een vraag stellen over het opleidingsprogramma van de Congolese militairen.

03.01 **David Geerts** (sp.a-spirit): Nous estimons que le stage de formation suivi en Belgique par

Wij vonden dit een zeer waardevol initiatief en denken dat dergelijke initiatieven bijdragen tot een ondersteuning van het transitieproces. Weliswaar is een zestiental mensen gedeserteerd wat deze operatie in een slecht daglicht heeft gesteld.

Ik heb twee korte vragen. Ten eerste, op welke basis is de screening gebeurd en door wie? Kloppen de verhalen die ik in de pers heb gelezen over ngulu of smeergeld? In Telefacts heb ik een programma gezien over de opleiding van die officieren. Soms kwam het eerlijk gezegd vrij lachwekkend over dat deze mensen officieren waren. Ik spreek wel over een aantal uitzonderingen en zeker niet over het geheel van de mensen die de opleiding hebben gevolgd.

Ten tweede, wanneer in de toekomst een dergelijk initiatief wordt voorbereid, met enerzijds een opleiding in Congo zelf en anderzijds een vervolmakingscursus in België, zullen dan maatregelen worden genomen om soortgelijke situaties te vermijden?

Tot zover mijn vragen, mijnheer de minister. Ik dank u op voorhand voor uw antwoord.

03.02 Theo Kelchtermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik combineer de vraag van Pieter De Crem met mijn vraag.

Ik sluit mij aan bij de inleiding die zopas werd gegeven. Het is mij er ook niet om te doen om de profet van het verleden te zijn en nu het initiatief als dusdanig in vraag te stellen. Ik denk dat dit een positief effect kon hebben ook al is dit achteraf niet gebleken. Ik denk dat er met enige onzorgvuldigheid te werk is gegaan. Om die reden heb ik een aantal vragen die hierop betrekking heeft.

Op wiens voorstel vond deze opleiding plaats? Dit lijkt mij essentieel. Waarom werd Congo niet als opleidingsplaats voorgesteld? Werden deze militairen op duidelijke criteria beoordeeld? Wie deed deze beoordeling? Waren er Belgische militairen bij betrokken? Ik lees dat een aantal van hen geen elementaire kennis van het Frans had. Hoorde bij de criteria de taalbekwaamheid van de betrokken militairen? Waren Belgen betrokken bij de beoordeling? Terzake kan men ook verschillende meningen lezen.

Een andere vraag heeft betrekking op het overhaaste vertrek. Men bleef stoïcijns volhouden dat de opleidingscyclus beëindigd was, ook al vertrokken ze midden in de nacht. Ik kan mij moeilijk indenken dat het de gewoonte is bij opleidingen om midden in de nacht te stoppen en te vertrekken. Hoe moet het verder met die opleidingen, mijnheer de minister? Het lijkt mij vanzelfsprekend dat men het kind niet met het badwater moet weggooien. Ik denk dat men op een of andere manier dit project moet voortzetten. U hebt aangekondigd dat u ze niet in ons land zou belonen voor wat ze hebben gepresteerd met een academische plechtigheid maar wel in Kinshasa zelf. U heeft het over het overhandigen van een oorkonde. Is dit al gebeurd of moet dit nog gebeuren?

Ten slotte is er ook gezocht naar de gevluchte militairen. Is er daaromtrent enig resultaat?

Ik heb daarbij een bemerking. Als men communiceert over iets wat

des militaires congolais dans le cadre du soutien au processus de transition au Congo était une initiative louable. Or, seize militaires congolais ont déserté pendant la formation, jetant le discrédit sur l'ensemble du projet.

Sur la base de quels critères et par qui a été effectuée la sélection des militaires. Les rumeurs de versement de pots de vin sont-elles exactes? Dans l'émission "Telefacts" de la chaîne VTM, c'est une image un peu ridicule qui a été donnée des officiers en formation. Cherchera-t-on à éviter de tels incidents à l'avenir?

03.02 Theo Kelchtermans (CD&V): Je ne remets pas en cause l'initiative en soi mais elle n'a pas été préparée avec tout le soin voulu. Qui a proposé d'organiser cette formation en Belgique? Sur la base de quels critères ont été sélectionnés les officiers concernés? A-t-on contrôlé leur connaissance de la langue? Des Belges étaient-ils associés à cette sélection? Le cycle de formation était-il terminé lorsque les militaires restants sont partis au beau milieu de la nuit? Qu'en sera-t-il à présent de ces formations? Quels sont les résultats des recherches menées pour retrouver les militaires en fuite? La communication à ce sujet avait tout du vaudeville.

gevoelig ligt en aanleiding kan geven tot een ridiculisering van het probleem, meen ik dat het de eerste vereiste van communicatie is dat men van in het begin de waarheid zegt zoals ze is en dat men ze niet tracht te verbloemen. Wat dat betreft had de communicatie een vrij groot vaudevillegehalte, zeker toen we sommige generaals hoorden beweren dat er niets aan de hand was en dat alles netjes volgens schema was verlopen. Dat zal wel, maar niet volgens het schema van de betrokken generaal.

03.03 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik zal ook proberen kort te zijn.

Mijnheer de minister, ik heb zeker geen probleem met de opleiding van de Congolese militairen. Ik heb een zeer goed voorbeeld gezien in Kisangani, waar alles vlekkeloos is verlopen. Er is een beslissing genomen – wellicht door u – om een volgende opleiding hier in België te organiseren. Dat vond ik al heel wat minder. Van in het begin heb ik dat geen goed idee gevonden. Naar het schijnt is het project louter om financiële redenen naar hier gehaald.

Nochtans had men moeten weten dat dit kon gebeuren. Er was reeds een verbod geweest begin dit jaar met zes ontmiijners, waarvan er twee zijn gaan lopen. Dat is 33 procent. In die zin valt het deze keer nog mee, maar wat er nu is gebeurd is uiteraard niet om te lachen. Heel het imago van de zeer goedbedoelde inspanningen van Landsverdediging voor Congo is nu te grabbel gegooid. Dat stoort mij heel erg. U weet dat ik heel wat sympathie heb voor de militaire inspanningen om Congo op de been te helpen. Dat weet u. Dit heeft er zeker niet toe bijgedragen.

De reden dat ik daarover een vraag stelde is niet die hele aanleiding, maar wel het interview dat op een bepaald moment door generaal Van Dingenen werd gegeven. Generaal Van Dingenen is een zeer intelligent man. Daarom stoorde het mij zo, mijnheer de minister, dat ik die generaal op een bepaald moment op de televisie zag verschijnen. Het herinnerde mij aan het beeld van die andere generaal: "There are no Americans in Bagdad", terwijl de tanks achter zijn rug reden. Uiteraard moest die militair iets komen zeggen dat hij niet zelf geloofde. Dat straalde gewoon van hem af. Hij was daar in bevolen opdracht, zoals men dat noemt. Ik vraag mij af wie daarmee is gediend. Als er dan toch iemand de clown wilt komen uithangen, dan moet de minister dat maar komen doen. Daar bent u voor. U mag daar geen militair voor sturen, mijnheer de minister, want dat vind ik helemaal niet correct van u. De vorige kolonel Doumont geloofde op het einde zijn eigen verhaal ook niet meer.

03.04 Minister André Flahaut: (...)

03.05 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): U hebt toch ook die beelden gezien dat generaal Van Dingenen daar de clown stond uit te hangen. U hebt heel de goedbedoelde operatie schade toegebracht en dat was nu echt het kroonstuk. Toen heb ik besloten om daarover een vraag te stellen, want dit kan niet meer anno 2004. Ik vind het spijtig. U mag militairen daarvoor niet misbruiken.

03.06 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, dans le cadre d'un accord de coopération signé entre le Congo et la Belgique, un cycle de formation au maintien de la paix a

03.03 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Je n'ai jamais adhéré à l'idée de poursuivre en Belgique une formation qui avait été entamée au Congo. Au début de l'année déjà, deux démineurs congolais avaient disparu. Aujourd'hui, la situation est plus grave encore. Les efforts que nous déployons sur le plan militaire à l'égard du Congo sont louables mais les désertions ont terni cette image positive.

L'interview du général Van Dingenen à propos de cette affaire était grotesque au point d'en devenir pénible. L'intéressé ne croyait pas lui-même ce qu'il disait. Pourquoi le ministre n'a-t-il pas conté lui-même ce récit à la télévision? Il n'a pas à s'abriter derrière les militaires dans ce dossier.

03.06 Brigitte Wiaux (cdH): De organisatie van de opleiding van Congolese legerofficieren bood

été entrepris par l'armée belge en faveur des instructeurs congolais.

Pareilles initiatives sont constructives mais il est difficile de bien comprendre leur articulation avec les récentes déclarations du ministre des Affaires étrangères qui ont, entre autres, suscité des réactions du ministre de la Coopération au Développement puisque celui-ci a estimé devoir remettre certaines choses au point concernant son département.

Tout cela atteste d'une certaine confusion au sein du gouvernement qui risque de laisser des traces dans les esprits et dans les actions pour la population congolaise mais aussi en Belgique, au sein de l'Union européenne et de la communauté internationale alors que, justement, la Belgique est observée par la communauté internationale quant à ses positions par rapport au Congo.

Pour en venir à l'objet plus précis de ma question, monsieur le ministre, il semblerait que l'absence de garanties a peut-être caractérisé l'organisation de cette formation et que différents éléments pouvaient laisser présager les désertions que nous avons connues, cette possibilité ayant été envisagée puisque le chef de la délégation congolaise aurait pris soin de garder les passeports des militaires congolais en formation.

Il y a l'hypothèse, dit-on, d'une opération "Ngulu" que certains journaux rapportent. De plus, le journal en ligne "Congo indépendant" préciserait que, selon certaines informations, des officiers candidats Ngulu auraient versé une certaine somme d'argent afin de figurer sur la liste des stagiaires.

Encore plus inquiétante est la situation de l'armée congolaise qui connaît des difficultés de paiement pour les soldats congolais et de recrutement d'officiers.

Monsieur le ministre, les risques d'une telle opération de formation ont-ils été appréhendés? Lors de prochaines collaborations entre l'armée congolaise et l'armée belge, envisagez-vous une autre manière, avec plus de garanties et de conditions, de mettre en œuvre ces collaborations?

Par ailleurs, si l'on suit les récentes déclarations du ministre des Affaires étrangères la semaine dernière en commission et celles du ministre de la Coopération au Développement hier en commission à propos de la question des armements, démobilisations et réintégrations, vous deviez rencontrer le ministre des Affaires étrangères et vous auriez vu le ministre de la Coopération au Développement concernant la mise en œuvre d'une armée bien organisée au Congo. Le ministre des Affaires étrangères précisait que l'opération était particulièrement difficile et que le plan adopté et soutenu par la communauté internationale était logique sur papier mais il s'interrogeait pour savoir s'il était réalisable. Par contre, le plan ou l'option pragmatique et plus simple proposé par l'Afrique du Sud gagnerait en crédit.

Je sais que je déborde de la question ponctuelle relative à la disparition d'un certain nombre de militaires congolais mais il est difficile de faire abstraction de l'évolution de certaines situations et déclarations très récentes. Aussi, j'espère que nous pourrions débattre

wellicht te weinig garanties. Dat het risico op desertie reëel was, bleek onder andere uit het feit dat het hoofd van de Congolese delegatie de paspoorten van de militairen in opleiding bij zich had gehouden. Sommige media berichten over een "operatie Ngulu", waarbij officieren die uit Congo weg willen, een som geld zouden hebben betaald om op de lijst van stagiairs te kunnen staan.

De toestand bij het Congolese leger, dat het moeilijk heeft om rekruten aan te trekken en zijn soldaten uit te betalen, is nog onrustwekkender.

Werden de risico's op desertie bij een dergelijke opleiding juist ingeschat? Denkt u de samenwerking tussen het Congolese en het Belgische leger in de toekomst anders aan te pakken?

Wat de moeilijkheid om een goed georganiseerd leger in Congo op de been te brengen betreft, verklaarde de minister van Buitenlandse Zaken dat de pragmatische en eenvoudiger oplossing die door Zuid-Afrika wordt voorgesteld, steeds meer aanhangers vindt.

Ik hoop dat wij al deze vragen zullen kunnen bespreken.

de ces questions, si ce n'est aujourd'hui, à un autre moment.

Le **président**: (...) en ne débordant pas sur la politique internationale du gouvernement, cela sera l'objet d'un autre débat sinon nous n'arriverons jamais au bout.

03.07 **André Flahaut**, ministre: Je voudrais faire remarquer que je n'ai fait aucun commentaire sur les déclarations des uns et des autres, considérant, pour connaître un peu le Congo, qu'il vaut mieux poser des actes plutôt que faire des déclarations.

Nous sommes engagés dans un partenariat militaire qui va se poursuivre, c'est un des objectifs de ma visite qui débute demain après-midi. Nous allons essayer d'avancer le plus concrètement possible sur les différents aspects.

Je voudrais simplement dire que cela devient risible: si vous faites quelque chose, vous êtes critiqué et si vous ne faites rien, vous êtes critiqué aussi. Depuis le temps que je viens dans ce parlement, je crois que c'est la règle. Je préfère donc faire quelque chose et être critiqué que de ne rien faire et être critiqué quand même.

Dans ce pays, on s'intéresse beaucoup à DHL, à BHV, à une série de choses qui sont des discussions de "luxueux". Quand on voit la pauvreté ou le prix du mazout, on se dit que les gens ont d'autres préoccupations aujourd'hui mais on s'amuse avec ce qu'on peut. C'est un pays aussi où les trains arrivent à l'heure, où les téléphones fonctionnent, où l'enseignement n'est pas si mauvais, où les gens sont en bonne santé mais on parlera chaque fois du train qui arrive en retard, on parlera du poteau d'éclairage qui ne fonctionne pas dans la commune, on parlera de l'égout bouché. C'est comme cela chez nous! Ici, il y a 280 types qui viennent en Belgique, il y en a 16 qui s'enfuient, mais on savait qu'on courrait ce risque. Que fait-on alors? On parle des 16 et on ne s'occupe pas des 264 qui restent et qui ont réussi leur formation! Ils étaient intelligents, ils ont été bien sélectionnés et c'est une des raisons pour lesquelles on a d'ailleurs pu accélérer la formation.

Mon voyage au Congo n'était pas initialement prévu mais je vais y aller pour essayer de faire apparaître ce que représentent ces 264 hommes par rapport aux 280. Je me demande même si je ne vais pas faire mettre 16 silhouettes pour montrer ce que représentent 16 hommes par rapport aux 264 pour lesquels on a réussi l'opération.

C'est ridicule! Si on met cela en avant pour essayer de me décourager, c'est raté! Je suis même déterminé à proposer une deuxième session de formation de 284 hommes en Belgique! Nous verrons alors si on fait mieux ou si on fait moins bien.

Tout ce que je peux vous dire, c'est qu'on a fait mieux qu'à l'époque de Mobutu, que sous d'autres responsables politiques ou d'autres gouvernements, car, à cette époque, et certains participants aux formations vous le diront, pour 50 Zaïrois qui venaient en Belgique, 3 seulement repartaient!

Les proportions sont encore pires qu'au démineur.

Cela étant dit, en ce qui concerne l'opération, il s'agit d'une proposition discutée dans le cadre du partenariat, avec Kabila lui-

03.07 **Minister André Flahaut**: Wij maken deel uit van een militair partnership dat zal worden voortgezet.

Het wordt lachwekkend: als men iets doet, dan wordt men bekritiseerd, doet men niets, dan krijgt men ook kritiek. Ik geef er de voorkeur aan wel iets te doen en kritiek te krijgen dan niets te doen en toch te worden bekritiseerd.

In ons land, waar de treinen doorgaans op tijd aankomen, heeft men het enkel over de trein die met vertraging aankomt.

Hier ontsnappen er 16 mensen, maar houdt men zich niet bezig met de 264 anderen die blijven en hun opleiding tot een goed einde brengen!

Mijn reis naar Congo was aanvankelijk niet gepland, maar ik ga daar naartoe om te trachten de zaken tot hun ware proporties terug te brengen.

Als men dat aanhaalt in de hoop mij te ontmoedigen, dan zal dat niet lukken! Ik ben zelfs vastbesloten een tweede opleidingscyclus in België voor te stellen! Wij hebben in elk geval beter werk geleverd dan ten tijde van Mobutu en onder andere politieke bewindslieden, want indertijd keerden er maar 3 van de 50 naar België gekomen Zaïrezen naar hun land terug.

De operatie was een voorstel dat in het kader van het partnerschap met president Kabila zelf werd besproken.

même. Dans le cadre de ce partenariat, je le répète, l'école militaire a été rouverte pour les cours normaux et pour les divisions préparatoires, la brigade Avenir a été formée. M. Sevenhans a vu de quoi il s'agissait sur le terrain ...

03.08 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): ...

03.09 André Flahaut, ministre: Mais on ne sait pas faire cela pour toutes les brigades! On ne peut pas mettre 200 personnes en Afrique pour former une brigade intégrée de 3.500 hommes; il est impossible de former les 10 ou les 22 brigades africaines, budgétairement, financièrement et techniquement parlant! A un certain moment, il a fallu imaginer une solution qui consistait à former les formateurs. Cela nous permettait d'accélérer le mouvement puisque ces formateurs en formeront eux-mêmes d'autres dans les brigades qu'ils mettront sur pied, qu'elles suivent le modèle belge – elles le suivront sans doute – ou, à l'initiative de Sud-Africains, d'Angolais ou d'autres, un autre modèle. En tout cas, ces formateurs seront utilisés ainsi.

Dire qu'un risque existait? Oui, il y avait un risque. Le président Kabila lui-même avait dit qu'il faudrait essayer de lui ramener tout le monde. Cela signifiait qu'il avait conscience qu'un risque existait. D'ailleurs, si nous avons gardé les passeports à un certain moment, c'est parce que nous étions conscients du risque. Si nous avons décidé de payer les gens à la fin du séjour et non de façon journalière, c'est que nous savions que nous prenions un risque! Mais, objectivement, on n'avait pas amené 280 Congolais pour les mettre dans le Guantanamo belge! Ils étaient au camp d'Elsenborn pour suivre une formation. Nous avons prévu certaines visites et activités culturelles mais, étant donné la tournure des événements, nous avons décidé purement et simplement de réduire ce type d'activités pour gagner du temps et limiter ainsi la période de formation. Je rassure donc toutes les personnes présentes: la formation a été dispensée complètement et réussie intégralement par les 264 Congolais qui sont retournés au Congo. En ce qui concerne les deux qui seront dans l'avion demain, il ne s'agit pas de deux qui ont été retrouvés mais d'une personne souffrante et d'un blessé d'une fracture de la cheville.

Pour répondre à la question: pourquoi ici et pas à Kinshasa? Comme je l'ai déjà dit à la presse, la première raison est une raison budgétaire: cela coûte moins cher de former les gens ici que là-bas; il aurait fallu envoyer beaucoup de gens pour les former sur place. Deuxièmement, c'est parce que c'était plus rapide; cela a même été beaucoup plus rapide que prévu. La troisième raison est sécuritaire. Vous ne m'en voudrez pas mais quand j'envoie des gens dans ces pays ou partout ailleurs, je m'entoure toujours des avis sécuritaires. Or, à cette époque, on connaissait les événements dans l'est du Congo: Ruberwa était reparti à Goma, une grande incertitude régnait. L'avis des services de sécurité était négatif.

Nous nous trouvions devant une alternative. Ou je décidais de postposer la formation - mais je rappelle que les élections au Congo sont prévues pour l'année prochaine au mois de juin - ou je décidais d'organiser la formation ici, ce que j'ai fait - et c'est mon pragmatisme qui a parlé - pour trois raisons: le budget, le temps et la sécurité qui a apporté un élément supplémentaire.

La sélection a été réalisée par les Congolais. Elle a été bien faite,

03.09 Minister André Flahaut: Voor alle brigades kan echter niet hetzelfde worden gedaan en er moest naar een oplossing worden gezocht voor de opleiding van de instructeurs. Dat biedt ons de mogelijkheid naar een hogere versnelling over te schakelen vermits die instructeurs op hun beurt instructeurs zullen opleiden in de brigades die zij zullen samenstellen.

President Kabila zei zelf dat we erop moesten toezien dat iedereen terugkeerde. Maar het was niet onze bedoeling die 280 Congolezen in een Belgisch Guantanamo onder te brengen! We waren ons bewust van het risico en hebben daarom de identiteitspapieren ingehouden en de betrokkenen op het einde van de opleiding uitbetaald. Geplande culturele activiteiten werden afgeschaft om de opleidingsduur te verkorten.

Waarom werden zij hier en niet in Kinshasa opgeleid? Om budgettaire redenen, het kostte minder ter plaatse; omwille van de vereiste spoed, het ging zelfs sneller dan verwacht; en uit veiligheidsoverwegingen, wegens de gebeurtenissen in het oosten brachten de veiligheidsdiensten een negatief advies uit.

Ofwel besliste ik de opleiding uit te stellen, maar de verkiezingen in Congo zijn gepland voor juni volgend jaar, ofwel besliste ik de opleiding in ons land te organiseren, wat ik dan ook heb gedaan.

De Congolezen stonden zelf in voor de selectie. Het was een goede selectie, aangezien het team erin geslaagd is zich aan te

puisque l'équipe a pu s'adapter. Ngulu y figurait-il? Je ne peux pas le vérifier; les enquêtes sont en cours. C'est un risque qui existe. Si on lance une deuxième phase, on veillera à renforcer les critères de formation. Mais il faut bien prendre en considération le fait que les Congolais forment un peuple souverain. Nous sommes en partenariat, et non plus dans la coopération technique belge comme elle existait auparavant. Nous ne sommes pas dans une néo-colonisation. Ce n'est pas à nous de dire aux Congolais: "Il faut prendre un tel ou un tel." Ce sont encore eux qui décident. Certes, nous pouvons donner des indications sur le plan technique, sur le plan de la connaissance des langues. Il fallait qu'ils connaissent, à tout le moins, le français. Nous avons aussi effectué des contrôles médicaux. C'est un partage, c'est un partenariat.

En ce qui concerne les mesures qui ont été prises, je puis vous dire qu'on a monté la garde à l'hôpital militaire dans le couloir pour éviter de nouveaux départs puisque les quatre premiers sont partis de cet endroit. Ensuite, on a fait renforcer les patrouilles à l'intérieur du camp d'Elsenborn. On a installé un système de contrôle électronique - Extrel - balayant un champ très large sur 360° et servant à voir par rayons infrarouges si des gens s'en vont. On a également fait contrôler par les Congolais eux-mêmes, de façon ponctuelle, si les militaires étaient présents dans les chambrées. On a multiplié les appels.

Effectivement, plusieurs mesures ont été prises. Mais, je le rappelle, ces personnes ne sont pas venues en prison; elles sont venues de leur plein gré pour suivre une formation qui, je l'espère, leur servira dans un avenir tout proche. Dans les heures qui viennent, cela fera partie des discussions pour connaître les étapes suivantes du partenariat militaire. Tout le monde s'accorde à dire que le Congo doit pouvoir se réorganiser, que pour avoir des élections il faut une armée, mais moins importante qu'aujourd'hui - 300.000 hommes actuellement-, qu'elle doit être brassée et unifiée, qu'il faut une démobilisation, des reconversions, et que tout cela doit être entrepris avant les élections. Il n'y a donc pas de temps à perdre.

Les Congolais disent souvent que nous sommes les seuls aujourd'hui à avoir réalisé des choses concrètes. Nous ne devons pas perdre cet acquis. Je pense que, pour accélérer le processus, nous devons arriver - avec d'autres, notamment les Sud-Africains - à un accord de synthèse sur le plan politique, avec les Congolais eux-mêmes, car rien ne peut être fait sans eux. Et c'est possible, à condition de sortir des cénacles de techniciens. Dans cette accélération, notre brigade intégrée servira, de même que les instructeurs et instructeurs supplémentaires. D'autres types de formations, tel le management, se mettront peut-être en place à Kinshasa. Beaucoup de choses doivent être entreprises.

Je vais m'y employer pendant les jours prochains, en voyant le président Kabila, le ministre Ondekane, le vice-président Ruberwa et les responsables de la Chambre et du Sénat. J'aurai l'occasion de m'entretenir de beaucoup de questions avec beaucoup de personnes, avec toujours le souci d'être pragmatique, concret et d'avancer sur un calendrier précis.

passen. Maakte Ngulu daar deel van uit? Het onderzoek is aan de gang. Als wij een tweede fase opstarten, zullen wij erop toezien dat de opleidingscriteria worden aangescherpt, maar de Congolezen zijn een soeverein volk en dit is geen neokolonialisme maar een partnership.

Er werden maatregelen getroffen, de bewaking en de controles werden opgevoerd, maar die mensen zijn niet naar hier gekomen om te worden opgesloten!

Iedereen is het erover eens dat als men verkiezingen wil organiseren, men over een gemengd, eengemaakt en kleiner leger moet beschikken dan het huidige. Er is dus geen tijd te verliezen. Om een en ander te bespoedigen, moeten wij tot een politiek synthese-akkoord komen. Onze geïntegreerde brigade en de instructeurs en bijkomende instructeurs zullen daarbij van groot nut zijn. Andere soorten opleidingen zullen misschien in Kinshasa worden georganiseerd.

Ik zal daar in de komende dagen werk van maken.

03.10 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik ben begonnen met te zeggen dat ik begrip heb voor het plan met de

03.10 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Je respecte pleinement le

Congolese militairen. Ik vind het zeer goed dat Defensie die inspanningen doet, maar het imago is danig geschaad. Als u vandaag uitdrukkelijk zegt dat u was verwittigd, begrijp ik niet goed dat men dit niet heeft kunnen verhinderen.

principe qui sous-tend ces formations, mais la disparition des militaires congolais a indéniablement jeté une ombre sur l'ensemble du projet et terni l'image de notre armée.

Il est inouï que le ministre admette que les forces armées belges présument que certains Congolais prendraient la clef des champs, voire avaient été prévenues de cette possibilité.

03.11 André Flahaut, ministre: Je vous rappelle que, malgré toutes les mesures prises en matière de sécurité routière, il y a des accidents de la route!

03.11 Minister **André Flahaut** Ondanks alle maatregelen ter bevordering van de verkeersveiligheid, doen zich toch nog verkeersongevallen voor!

03.12 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Inderdaad, mijnheer de minister. Het werden er echter iets te veel en de timing was misschien niet goed.

03.12 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Le moment de la formation était plutôt mal choisi. La propagande télévisée au sujet des désertions d'officiers congolais était vraiment exagérée. Je suppose que le ministre ne se rend pas compte de l'impact comique que les acteurs de ces événements ont involontairement produit dans l'opinion publique flamande.

Aanvankelijk wou ik evenwel geen vraag stellen omdat ik de zaken niet erger wou maken. Het is eigenlijk al erg genoeg. Men mag bovendien niet op ziekenwagens schieten. Het was al gebeurd.

Nogmaals, mijnheer de minister, op een bepaald moment liet u een generaal een soort politieke propaganda opvoeren voor de televisie en dat vond ik ongepast. Daarmee maakte u alles nog erger. Ik neem aan dat u er soms de Nederlandstalige pers op naleest. Welnu, de publieke opinie lag plat van het lachen! Ik zuig dat niet uit mijn duim. U kunt dat nog eens nalezen. Ik kan mij moeilijk voorstellen dat het imago van onze defensie daarmee was gediend. Dat vond ik bijzonder jammer.

Le **président**: Il y a-t-il d'autres intervenants? (Non)

Je vous remercie. Vous avez été très sages pour une fois.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Samengevoegde interpellaties van**

- de heer Theo Kelchtermans tot de minister van Landsverdediging over "de voorziene legeraankopen" (nr. 445)

- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de voorziene legeraankopen" (nr. 455)

04 **Interpellations jointes de**

- M. Theo Kelchtermans au ministre de la Défense sur "les achats militaires prévus" (n° 445)

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les achats militaires prévus" (n° 455)

C'est un peu dommage car nous avons longuement débattu ce matin de tous ces problèmes au Conseil supérieur de la Défense mais vous avez parfaitement le droit de poser des questions à ce sujet. Je vous donne la parole

04.01 **Theo Kelchtermans** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer

04.01

Theo Kelchtermans

de minister, ik zal het kort houden. Ik denk dat dit eerder een aangelegenheid is die best opnieuw in de commissie voor de Legeaankopen aan bod zou komen maar bij mijn weten heeft die commissie al enige tijd niet meer vergaderd. In die zin is dit ook een dringend verzoek opdat die commissie een aantal dossiers die wij anders hier ter sprake moeten brengen, zou behandelen en er advies of commentaar zou bij verstrekken.

Mijn interpellatie handelt over het dossier van de MPPV, de voertuigen die aangekocht zijn en geleverd in een eerste vaste schijf van 220 voertuigen, en die in bijkomende schijven van telkens 66 voertuigen nog geleverd zullen worden. Dat laatste gebeurt dan met opties; het eerste is zeker. Ik neem aan dat wie nu de hoofdopdracht heeft vanzelfsprekend ook een streepje voor heeft voor de tweede en de derde schijf. Heb ik het bij het rechte eind? Immers, indien men niet binnen hetzelfde gamma blijft, zal men toch een aantal regels bruuskeren inzake de uniformiteit van de wisselstukken, enzovoort.

Wat de selectiecriteria betreft werd in De Tijd, die er nogal wat aandacht aan besteed heeft aan Vlaamse kant – ook aan Waalse kant is het dossier in de media even aan bod gekomen – medegedeeld dat de selectiecriteria drempel voor de financiële en dus ook voor de economische draagkracht van de eventuele leverancier, zeer hoog was gezet: 50 miljoen euro. Dat is een enorm bedrag. Onder andere daaromtrent zijn er nu binnen Landsverdediging bewegingen om de selectiedrempel inzake de financiële en economische draagkracht te verlagen. Kan men anderen ook in aanmerking laten komen? Er wordt immers gesuggereerd – ik zeg maar wat ik lees, mijnheer de minister, want op dat vlak wordt er anders misschien te vlug iets gesuggereerd, zeker wanneer het in de omgeving van de minister zelf gebeurt – dat het Waals-Brabantse SABIEX in feite ook in de running moet kunnen komen.

04.02 André Flahaut, ministre: Objectivement, ce mode de pensée est malsain! Mais si, monsieur Kelchtermans! Si vous aviez participé à la réunion de ce matin, vous auriez appris que sur les MPPV, la procédure n'était pas encore terminée et que les firmes que vous citez n'y figurent même plus!

04.03 Theo Kelchtermans (CD&V): Een antwoord is een antwoord. Een vraag is een vraag. Ik zeg uitdrukkelijk dat ik het niet suggereer. Ik lees dat en ik stel daarover een vraag. Ik zeg er ook nog bij dat er op dat vlak nogal snel gesuggereerd wordt, zeker wanneer er wordt verondersteld dat het belang zich in de omgeving van de minister situeert.

04.04 André Flahaut, ministre: Il faut bien que j'habite quelque part!

04.05 Theo Kelchtermans (CD&V): Het bedrijf kan ook gebruikmaken van zijn opportuniteit. Ik lees dat er daaromtrent vragen gesteld zijn.

04.06 André Flahaut, ministre: Ou alors, désignez-moi un désert

(CD&V): Il serait plus opportun de poser cette question au sein de la commission Achats militaires, mais celle-ci ne s'est plus réunie depuis longtemps.

Le gouvernement a acheté une première tranche fixe de 220 MPPV. Les deux tranches suivantes de 66 pièces chacune se déroulent sur la base d'options. Le fournisseur qui a obtenu le marché principal a-t-il une longueur d'avance sur les autres candidats pour les deuxième et troisième tranches?

Le seuil de la capacité financière du fournisseur est très élevé, puisqu'il a été fixé à 50 millions d'euros. J'ai toutefois lu dans "De Tijd" que les critères de sélection seront revus à la baisse pour permettre à certaines entreprises de se porter candidates. Quelle est la portée exacte de cette information?

04.02 Minister André Flahaut: Het is niet gezond op die manier te redeneren! Mijnheer Kelchtermans, mocht u aan de vergadering van vanochtend hebben deelgenomen, dan had u vernomen dat de procedure nog niet afgerond is en dat de door u geciteerde firma's niet meer in de running zijn!

04.03 Theo Kelchtermans (CD&V): Je n'ai fait que lire la presse.

économique où je peux aller m'installer! Sur la base de Kleine Brogel peut-être? Je serai au centre ainsi... N'est-ce pas votre commune?

04.07 Theo Kelchtermans (CD&V): Er moet dan wel een betere omheining komen. U geraakt er zonder moeite binnen. U moet er wel voor zorgen dat de omheining beter is, want binnenkort komt er bezoek en dan zal dat opnieuw blijken.

Ik heb trouwens gelezen dat er in Elsenborn recent een nieuwe omheining van 1 miljoen euro geplaatst werd. Dat heeft niet belet dat men massaal naar buitenging. Ik dacht dat men op sommige basissen gemakkelijk binnengeraakte. Ik heb nu vastgesteld dat men ook gemakkelijk kan uitbreken.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen.

04.08 André Flahaut, ministre: La prochaine fois, j'installerai les Congolais à Kleine Brogel...

04.09 Theo Kelchtermans (CD&V): Dat zal het streektoerisme enorm bevorderen.

Ten eerste, ik kan u in de commissie Legeraankopen niet vragen naar de stand de van zaken van de procedure voor de aankopen. Kunt u die hier even geven?

Ten tweede, wat zijn de selectiecriteria die bepalend zijn voor de keuze van de onderneming?

Ten derde, is er iemand van het kabinet betrokken bij het bepalen van de selectiecriteria? Is het juist dat men zou streven naar een verlaging van de financiële draagkracht van de bedrijven die zich inschrijven?

Ten vierde, waarom werden er door de regering aanvankelijk geen economische compensaties gevraagd? Ik ben een voorstander van economische compensaties. Ik heb u dat in het verleden reeds gezegd. Waarom werd er dan plots teruggekomen op die beslissing en werden er uiteindelijk toch compensaties gevraagd? Ik heb begrepen dat collega Luc Sevenans nog meer specifiek zal ingaan op dat onderwerp.

Le **président**: Je signale que la commission Achats militaires devrait se réunir après les vacances de Toussaint; vous aurez ainsi l'occasion de poser toutes ces questions techniques.

04.10 Luc Sevenans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, inderdaad, een aantal van mijn vragen werd vanmorgen reeds beantwoord tijdens de vergadering van de Hoge Raad voor de Defensie. Ik kan dus kort zijn. Ik zou mij alleen willen toespitsen op de nijverheidscompensaties.

Toen de twee dossiers, het MPPV-dossier en het dossier van de jeeps, in juli op de Ministerraad werden besproken, vernam ik tot mijn verbazing dat voor de jeeps wel economische compensaties werden gevraagd maar niet voor het belangrijkste MPPV-dossier. Ik heb niet kunnen achterhalen waarom dit niet is gebeurd. Twee weken later vernam ik echter dat dit werd rechtgezet en dat voor beide dossiers compensaties werden gevraagd. Het verhaal gaat dat beide dossiers op de Ministerraad werden verwisseld. Dat is mogelijk, ministers zijn

04.09 Theo Kelchtermans (CD&V): Quelle procédure a été suivie pour cette acquisition? Sur la base de quels critères sélectionne-t-on les entreprises? Le cabinet de la Défense est-il associé à la détermination de ces critères? Est-il exact que l'assise financière exigée des soumissionnaires a été réduite? Pourquoi le gouvernement n'a-t-il initialement pas demandé de compensations économiques pour les achats avant d'en demander quand même?

04.10 Luc Sevenans (VLAAMS BLOK): Le Conseil supérieur de la Défense a déjà répondu à ma question sur les frégates lors de sa réunion de ce matin.

En juillet, le Conseil des ministres a décidé d'acquérir des MPPV et des jeeps. Aucune compensation économique n'a été demandée pour l'achat des MPPV mais bien pour celui des jeeps. Deux semaines plus tard, des compensations étaient

ook maar mensen. Sommige ministers kunnen zich al eens vergissen.

Mijnheer de minister, ik had deze vraag onmiddellijk na de Ministerraad aan de eerste minister gesteld omdat hij ook een voorstander van economische compensaties was. De eerste minister zit hier met een serieus probleem want hij moet binnen dit en drie jaar nog 200.000 jobs creëren. Ik vroeg mij af waarom men dit dossier liet gaan omdat wij in eigen land iets zouden kunnen presteren met het dossier van de MPPV's.

Ik heb nog altijd niet kunnen achterhalen wat er precies is misgelopen en wat de oorspronkelijke reden was om geen compensatie te vragen voor het MPPV-dossier. Die reden zou ik willen kennen, mijnheer de minister. Ik weet dat u een uitgesproken mening hebt over economische compensaties en dat de regering daar een iets andere visie op nahoudt. Uw naam is in dit dossier niet echt gevallen, maar die van de heer Vande Lanotte wel. Hij zou aan de basis hebben gelegen om het dossier tijdelijk te blokkeren. Dat is wel belangrijk, vooral in het licht van enkele verdachtmakingen in de pers enkele maanden. U weet dat ik mij daar niet mee bezighoud. Mijn vraag is dus waarom oorspronkelijk geen economische compensaties werden gevraagd.

Het tweede deel van mijn vraag werd vanmorgen behandeld. Die vraag zal ik dus niet meer stellen.

04.11 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, il y a plusieurs questions auxquelles il a déjà été répondu ce matin. Je regrette vraiment de telles initiatives. Je me demande s'il est encore utile d'en prendre. Je suis vraiment désolé!

Cela dit, il y a au moins une différence. La procédure d'achat d'application pour le marché des 200 véhicules blindés à roue MPPV est l'appel d'offres général (art. 13, 14 et 16 de la loi du 24 décembre 1993). Comment se déroule le dossier? Après la présentation en commission des Achats militaires, en mai 2004, le dossier a été approuvé en Conseil des ministres, le 9 juillet 2004, sans compensations industrielles. C'est une décision du Conseil des ministres. Le ministre de la Défense présente le dossier, le ministre des Affaires économiques fait une suggestion, le gouvernement suit la suggestion. Soit il y a compensations, soit il n'y en a pas. C'est ainsi que nous avons décidé de travailler. Tel est le protocole entre les Affaires économiques et la Défense.

Lors du Conseil des ministres du 20 juillet, il a été décidé d'introduire des compensations industrielles dans ce dossier. La publication a eu lieu le 20 août. C'est aussi le droit du Conseil de revoir un dossier. Quelles sont les raisons pour lesquelles on le réexamine? Je suppose que des téléphones et des fax fonctionnent. Personnellement, je fais ce que l'on me dit.

Le 14 septembre, une réunion d'information a été tenue. Pour les soumissionnaires, l'ouverture des offres a eu lieu le 13 octobre 2004. Monsieur Kelchtermans, je dis et je répète que je ne suis pas intervenu, contrairement à ce qui a été publié dans la presse - ni avant le lancement du dossier, ni pendant les procédures - information selon laquelle j'intervenais en faveur de SABIEX, alors

demandées pour les MPPV également. Je ne m'explique toujours pas ce revirement. S'agissait-il initialement d'un simple oubli, d'une erreur, comme on le prétend? A l'époque, j'ai été surpris qu'un premier ministre qui s'était engagé à créer 200.000 emplois laisse passer une telle opportunité. Que s'est-il effectivement passé à l'époque? Quelles étaient les intentions du gouvernement?

04.11 Minister **André Flahaut**: Op tal van vragen werd reeds vanmorgen een antwoord gegeven. Ik vraag me af of het nog de moeite loont initiatieven te nemen!

Voor de aankoop van de 200 MPPV's werd gebruik gemaakt van de procedure van de algemene offerteaanvraag (artikelen 13, 14 en 16 van de wet van 24 december 1993). Het dossier werd in mei 2004 aan de commissie Legeraankopen voorgelegd en op de Ministerraad van 9 juli 2004 goedgekeurd. Er was op dat ogenblik geen sprake van industriële compensaties. Op de Ministerraad van 20 juli werd beslist toch voor industriële compensaties te zorgen. Ik veronderstel dat er kan worden getelefoneerd en gefaxt. Op 14 september werd een informatievergadering gehouden. Op 13 oktober werden offertes geopend.

Mijnheer Kelchtermans, ik herhaal dat, in tegenstelling tot wat in de

que SABIEX n'était même pas soumissionnaire. A nouveau, je suis inquiet de constater l'intoxication ou la pollution des dossiers au travers de certaines informations, de certaines déclarations.

Quels sont les critères de sélection déterminants pour le choix de la firme? En application de l'article 42 de l'arrêté royal du 8 janvier 1996, "le pouvoir adjudicateur procédera à une sélection qualitative des soumissionnaires, préalable à l'attribution sur la base des renseignements suivants (...)".

L'un des cas d'exclusion est prévu à l'article 43 de l'arrêté royal du 8 janvier 1996: il faut la preuve que le soumissionnaire est en règle en matière de cotisations de sécurité sociale. (art. 43bis de l'arrêté royal du 8 janvier 1996).

Il faut également produire le document prouvant la capacité financière et économique du fournisseur (art. 44 de l'arrêté royal du 8 janvier 1996); les documents démontrant la capacité technique du fournisseur (art. 45.1 de l'arrêté royal); le soumissionnaire doit démontrer qu'il a produit un véhicule protégé contre les mines les plus courantes, mines jusqu'à un équivalent de 6 kilos TNT sous la coque et jusqu'à un équivalent de 8 kilos TNT sous les roues.

Vous me demandez dans quelle mesure mon cabinet a été concerné lors de la détermination des critères de sélection et s'il est exact que j'aurais recherché une diminution de la capacité financière. Sur proposition de l'administration, les critères de sélection doivent notamment permettre une concurrence maximale et un seuil de fiabilité lors de l'exécution du marché. Ils ont été fournis à l'inspection des Finances qui en a contrôlé l'opportunité et la régularité.

Pourquoi le gouvernement n'a-t-il pas demandé de compensation économique au début et pourquoi est-il revenu sur cette décision? Pour les marchés ressortissant à l'application de l'article 296 du traité instituant la Communauté européenne, la décision de prévoir des compensations industrielles est prise par le Conseil des ministres sur base de l'avis du ministre de l'Économie. Il s'agit de l'arrêté royal du 6 février 1997 adapté par l'arrêté royal du 6 décembre 2001. La présente question doit être posée à mon collègue en charge de l'Économie mais je suis persuadé qu'il répondra la même chose que moi.

04.12 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal die vraag zeker stellen aan de minister van Economie. Ik zou niet durven zeggen dat hij hetzelfde antwoord zal geven als u. Hij geeft soms wel een antwoord. U hebt vandaag simpelweg gezegd dat u het niet weet. Dat is een misschien een eerlijk antwoord.

We hebben het in deze commissie al verschillende keren gehad over het feit dat aan economische compensaties bij militaire bestellingen nog altijd een geurtje hangt. Ik heb het daarover ook al gehad met de minister van Economie. Ik vind dat heel spijtig. Die argwaan werd al een keer versterkt. Wanneer er eerst werd beslist geen economische compensatie toe te kennen en er enkele weken later na telefoongesprekken en faxen in alle stilte toch een economische compensatie wordt toegekend, betekent dit dat er werd gelobbyd.

pers wordt beweerd, ik niet ben tussenbeide gekomen voor SABIEX dat zelfs geen inschrijver was.

De selectiecriteria die de doorslag geven bij de aanwijzing van de firma zijn opgenomen in het koninklijk besluit van 8 januari 1996. De inschrijver diende aan te tonen dat hij een voertuig had ontworpen dat bestand is tegen de meest voorkomende mijnen.

Voor de contracten die onder de toepassing van artikel 296 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap vallen, wordt de beslissing tot toekenning van industriële compensaties genomen door de Ministerraad, op grond van het advies van de minister van Economie. U moet zich met uw vraag tot de minister van Economie wenden, maar ik ben ervan overtuigd dat hij u hetzelfde zal antwoorden als ik.

04.12 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Je vais adresser ma question au ministre de l'Économie. C'est tout à l'honneur du ministre d'admettre qu'il ignore pourquoi les compensations n'avaient pas été demandées d'emblée. Les compensations économiques en cas d'achats militaires sont suspectes par nature. En changeant de cap au bout de deux semaines, on confirme bien évidemment le sentiment qu'il y a eu du lobbying.

Ofwel is een dossier van bij het begin af aan rijp voor economische compensatie ofwel niet en dat wordt het ook niet na twee weken telefoongesprekken heen en weer. Ik denk dat we dan de verkeerde kant opgaan en dat mag de bedoeling niet zijn.

Ik heb in deze commissie en in de commissie voor Bedrijfsleven steeds gepleit voor een toepassing van economische compensaties. Ik heb daarmee geen probleem maar men moet ermee opletten. Dit is een spijtige uitschuiver geweest en ik hoop in die optiek dat dit inderdaad een vergissing is geweest. Anders betekent dit immers dat er weer werd gelobbyd en dat is niet goed te praten, toch niet op die manier.

04.13 Theo Kelchtermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het betrokken artikel dateert van augustus. Ik geef toe dat dit al enige tijd geleden is. De titel ervan was "Inspectie van Financiën remt de legeraankopen af".

De minister antwoordt dat alles volgens plan verloopt. Ik vraag mij na zijn antwoord af of het zo is dat er min of meer systematisch verzet is van de Inspectie van Financiën tegen legeraankopen. Normaliter is het zo dat een begroting budgetten voorziet en wanneer er geen problemen zijn wat het budget en de gevolgde procedure betreft moet de Inspectie van Financiën binnen deze budgetten zijn goedkeuring geven.

04.14 André Flahaut, ministre: Ce n'est pas aussi simple que cela!

04.15 Theo Kelchtermans (CD&V): Zij zouden zich normaliter niet moeten bezighouden met de opportuniteit van de aankopen, maar wel met de vragen met betrekking tot de procedure enzovoort.

Mijnheer de minister, ik heb liever dat u het volgende ontkent of zegt dat het niet juist is. Men schrijft letterlijk, en ik relativeer dat ook, dat "de Inspectie van Financiën waarschuwt bij zowat elk aanzienlijk aankoopprogramma dat Defensie zijn financiële verplichtingen dreigt niet meer te kunnen nakomen of de komende jaren over geen middelen meer zal beschikken om nog te investeren". Wanneer ik dat lees, schrik ik toch.

04.16 André Flahaut, ministre: C'est une des questions qui ont été posées ce matin et pour laquelle il a été clairement répondu que le budget, tel qu'il est arrêté aujourd'hui, permet le respect de l'accord sectoriel, permet le respect de l'équilibre du plan de modernisation, notamment en ce qui concerne les investissements, et garantit aussi le respect de nos engagements sur le plan international. Cela a été dit et répété par le chef de la Défense, par moi-même, par les responsables des opérations, par le responsable du matériel.

J'ai été moi-même collaborateur parlementaire pendant des années, j'ai été directeur d'un centre d'études, j'ai rédigé beaucoup de choses pour des parlementaires et des présidents de partis mais, de grâce, faites un effort d'information avant de dire des choses qui ne sont pas correctes!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04.13 Theo Kelchtermans (CD&V): J'ai lu dans un journal que l'Inspection des Finances met un frein aux achats militaires parce que le département de la Défense ne respecte pas ses obligations financières et risque même d'être confrontée à des problèmes d'argent.

04.15 Theo Kelchtermans (CD&V): Est-il exact que l'Inspection des Finances s'oppose systématiquement aux achats militaires?

04.16 Minister **André Flahaut**: Er werd vanochtend geantwoord dat de begroting voldoende ruimte laat voor de naleving van het sectoraal akkoord en voor een evenwichtig moderniseringsplan; zij biedt tevens de garantie dat wij onze internationale verbintenissen zullen kunnen nakomen.

Mag ik u alstublieft verzoeken geen onjuiste dingen te verkondigen en eerst de nodige informatie in te winnen!

05 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Marleen Govaerts** aan de minister van Landsverdediging over "het vliegveld van Brustem" (nr. 3972)

- de heer **Theo Kelchtermans** aan de minister van Landsverdediging over "het vliegveld van Brustem" (nr. 4142)

05 **Questions jointes de**

- **Mme Marleen Govaerts** au ministre de la Défense sur "l'aéroport de Brustem" (n° 3972)

- **M. Theo Kelchtermans** au ministre de la Défense sur "l'aérodrome de Brustem" (n° 4142)

05.01 **Marleen Govaerts** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een streekdossier. Ik had die vraag vorige week al willen stellen, maar ik heb ze uitgesteld omdat er een uitspraak in kortgeding werd verwacht, oorspronkelijk donderdag, maar deze is uitgesteld. Er is nog steeds geen uitspraak. De burgemeester van Sint-Truiden heeft zich eigenaardig genoeg niet gehouden aan de uitspraak en ging onmiddellijk tot actie over.

De reden van mijn vraag is dat BVBA Vliegveld Sint-Truiden de stad Sint-Truiden had gedagvaard omdat deze een vliegverbod had opgelegd aan de BVBA. De BVBA heeft die vliegactiviteit nodig, want anders kan ze haar economische activiteit niet ontwikkelen. De burgemeester had een verbod opgelegd en daarom werd het kortgeding aangespannen.

De burgemeester heeft de uitspraak niet afgewacht. Naar verluidt zou hij onmiddellijk met de minister contact hebben gezocht. De tekst van mijn vraag wijkt dus lichtjes af van die van vorige week, aangezien wij nu meer weten. In de kranten werd geschreven dat de concessie is opgezegd. De BVBA Vliegveld Sint-Truiden mag dus niet meer vliegen.

Ik herhaal dat mijn vragen lichtjes zijn aangepast.

Kunt u mij zeggen, mijnheer de minister, wanneer de burgemeester contact met u heeft gezocht? Kan ik een kopie krijgen van de brief of het faxbericht dienaangaande? Kunt u ons laten weten hoe lang die concessie is opgeschort? Het zou tijdelijk zijn volgens de kranten. Hoe tijdelijk of voor hoelang? Kan ik daarvan ook een kopie krijgen voor de inwoners van Sint-Truiden? Kan ik – als dat mogelijk is – een kopie krijgen van de oorspronkelijke concessie? Oorspronkelijk zou een toestemming van twintig jaar zijn gegeven aan de BVBA Vliegveld Sint-Truiden om te vliegen.

Ik had ook graag van u vernomen, mijnheer de minister, wie juist de vragende partij is voor de opzeg of opschorting. Was u op de hoogte van de lopende gerechtelijke procedure? Hoe staat u er tegenover dat de burgemeester de uitspraak van de rechtbank niet heeft afgewacht. Ik dacht dat België een rechtstaat was en dat wij moesten rekening houden met de uitspraak van de rechter.

Ten slotte wou ik nog weten of alle betrokken partijen terzake werden gehoord.

05.02 **Theo Kelchtermans** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij de vraag die door mevrouw Govaerts werd gesteld. Ik wil niet te veel in detail gaan. Ik vermoed dat dit averechts zou inwerken op de gemoedsgesteldheid van de minister. Ik heb hem in het verleden al gezegd dat ik niet begreep waarom hij zich liet gebruiken

05.01 **Marleen Govaerts** (VLAAMS BLOK): Les autorités militaires ont accordé une concession de vingt ans à la SPRL Vliegveld Sint-Truiden. Un permis d'environnement a également été délivré. Malgré tout, le bourgmestre de Saint-Trond a imposé une interdiction de vol à la SPRL qui a ensuite engagé une procédure en référé. Le jugement était attendu jeudi dernier, mais il n'a toujours pas été rendu.

Il me revient que le bourgmestre de Saint-Trond a contacté le ministre. Quand l'a-t-il fait? Pourrais-je recevoir copie de la concession initiale? Qui demande une suspension? Le ministre est-il au courant de la procédure judiciaire? Le bourgmestre ne doit-il pas attendre le jugement? Toutes les parties ont-elles été entendues?

05.02 **Theo Kelchtermans** (CD&V): J'ai également assisté avec un étonnement croissant au vaudeville dont l'aérodrome de Brustem est l'objet. Toutes les

in een dossier dat een normale procedure kent via enerzijds de vergunningen en anderzijds via de concessie. U hebt daarin een beslissing genomen maar met wat ik nu verneem, meen ik dat het dossier Congolese trekjes begint te krijgen. Ik denk onder meer aan de manier waarop lokaal alles verloopt en het feit dat men opnieuw hulp zoekt bij de minister van Landsverdediging. Het zou volgens mij meer opportuun zijn geweest om zich afstandelijk op te stellen en de gesloten overeenkomsten te respecteren. Mijn vragen gaan in dezelfde richting.

Heeft de minister de concessieovereenkomst met de BVBA Vliegveld Sint-Truiden tijdelijk opgeheven? Op wiens verzoek gebeurde dit? Was de minister op de hoogte van de aangevatte juridische procedure bij de kortgedingrechter? Waarom wordt de concessie tijdelijk opgeheven nadat het kortgeding is ingeleid, dus tijdens een lopende procedure? Heeft de minister contact gehad met beide partijen? Ik denk dat de minister altijd moet proberen om de partijen even rond de tafel te brengen en te zien of een andere oplossing mogelijk is. Heeft men geprobeerd om tot een vergelijk te komen? Is er enkel contact geweest met een partij?

Ik heb met stijgende verwondering de vaudeville, die rond dat vliegveld is ontstaan, waargenomen. Ik begrijp niet waarom men dit niet op een meer rationele manier kon aanpakken.

05.03 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, de burgemeester van Sint-Truiden heeft mij op 15 oktober 2004 een brief gestuurd in verband met deze problematiek. Hij heeft mij ook een reeks persuittreksels terzake overgemaakt. In deze teksten las ik dat er een juridische procedure was aangevat.

Zoals u weet is de concessie afhankelijk van een exploitatievergunning afgeleverd door de minister van Mobiliteit. Ik heb heden geen enkele aanwijzing als zou deze exploitatievergunning ingetrokken zijn. De autoriteiten van de stad Sint-Truiden - niet alleen de burgemeester - hebben het nodig geacht na de bedrijvendag van 5 september laatstleden om een vliegverbod uit te vaardigen tegen de BVBA op basis van artikel 135 van de nieuwe gemeentewet om veiligheidsredenen en voor de rust voor de plaatselijke bevolking. Deze beslissing werd door de BVBA aangevochten bij de rechtbank en er zou nu donderdag reeds een uitspraak volgen.

Desalniettemin heb ik als verantwoordelijke voor Defensie, bij wijze van bewarende maatregel voorlopig de concessie opgeschort, gezien de burgemeester zijn beslissing tot vliegverbod steunt op veiligheidsredenen. Tevens heb ik aan de FOD Mobiliteit en Transport een herbevestiging gevraagd van de machtiging tot exploitatie van dit vliegveld, verleend aan de BVBA.

Het is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de stad Sint-Truiden en de BVBA om een onderling vergelijk te zoeken. Defensie kwam, zoals eerder gezegd, enkel tussen om veiligheidsredenen met een bewarende maatregel.

autorisations ont été délivrées, la concession a été accordées mais une interdiction de vol a été décrétée. Le ministre a-t-il temporairement suspendu la convention avec la SPRL Vliegveld Sint-Truiden? A la demande de qui? Que faut-il précisément entendre par "temporairement"? Le ministre est-il au courant de la procédure judiciaire? Pourquoi la concession a-t-elle été suspendue après l'ouverture de la procédure en référé? Le ministre est-il en contact avec toutes les parties?

Je ne comprends pas qu'aucune solution rationnelle ne puisse être trouvée dans ce dossier.

05.03 **André Flahaut**, ministre: Le 15 octobre, le bourgmestre de Saint-Trond m'a adressé un courrier concernant le problème, auquel il avait joint quelques articles de presse. J'ai pu y lire qu'une procédure juridique avait été ouverte.

A ma connaissance, le permis d'exploitation délivré par le ministre de la Mobilité, dont dépend la concession, n'a pas été suspendu.

Les autorités de Saint-Trond, et pas seulement le bourgmestre, ont imposé une interdiction de survol après la journée des entreprises du 5 septembre 2004. Ils l'ont fait pour des raisons de sécurité et pour assurer la quiétude de la population locale. Toutefois, la SPRL a contesté cette décision. Un jugement devrait être rendu jeudi.

A titre conservatoire, j'ai suspendu provisoirement la concession. Le bourgmestre a en effet évoqué des raisons de sécurité. J'ai demandé au SPF Mobilité une nouvelle confirmation du permis

d'exploitation.

Il appartient à la ville de Saint-Trond et à la SPRL de trouver un accord. Le ministère de la Défense n'est intervenu que pour des raisons de sécurité.

05.04 Marleen Govaerts (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, u spreekt over een exploitatievergunning. Een ondernemer kan zijn bedrijf er niet vestigen indien hij niet mag vliegen. Het gaat over een onderneming met vliegactiviteit.

Wat uw argument van een vliegverbod om veiligheidsredenen betreft wil ik het volgende zeggen. Op de interbedrijvendag op 5 september werd aangekondigd dat er luchtdopen zouden zijn. Er waren dus vliegactiviteiten gepland. Er was toen een incident met een bus waarin mensen zaten die te veel gedronken hadden. Zij zouden op de verkeerde baan terechtgekomen zijn. Om die reden was er een veiligheidsprobleem. Oorspronkelijk waren op de interbedrijvendag vliegactiviteiten als luchtdopen en helikoptervluchten voorzien. Die veiligheidsredenen kloppen dus niet helemaal. De oorzaak was veeleer iemand die om een bepaalde reden op de verkeerde baan terecht kwam.

Er was dus voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden. De ondernemer had zich de voorbije jaren ingespannen om aan alle voorwaarden en milieueisen te voldoen. De milieuvergunning werd door de provincie afgeleverd en ook de veiligheid werd goedgekeurd door het Bestuur der Luchtvaart. De concessie werd door uw ministerie afgeleverd. Aan de drie voorwaarden inzake veiligheid om een vliegactiviteit te mogen uitvoeren was dus voldaan. Het is dus enkel gebaseerd op die ene dag, de interbedrijvendag. Volgens wat er in Sint-Truiden verteld wordt...

05.05 Minister André Flahaut: Het gaat hier niet om de gemeenteraad van Sint-Truiden, met alle respect voor de burgemeester en de lokale overheden. Ik ben alleen maar minister van Defensie, sorry.

05.06 Marleen Govaerts (VLAAMS BLOK): Goed, maar ik ben verwonderd dat één brief van u kan leiden tot de opzegging van de concessie. Er gaan nu 150 jobs verloren, want die man is niet van plan nog te investeren of grond te kopen in een industriegebied waar het zo moeilijk is om te vliegen. Hij had een bedrijf met vliegactiviteit voor ogen. De 150 jobs die er zouden bijkomen gaan nu verloren. Waarschijnlijk gaat hij nu naar het buitenland, Maastricht ligt ook in de buurt. Daar zal hij minder problemen ondervinden. Sint-Truiden en heel Limburg lijden reeds onder zware werkloosheid. Wij hebben een industrieterrein dat volledig leeg staat. Ik vraag de regering om actieve en daadwerkelijke tewerkstelling. Het ministerie van Defensie heeft daar door één brief, waar ik graag een kopie van gekregen had, een stokje voor gestoken. Ik dacht dat ondernemers moesten worden aangemoedigd, maar ze worden weggejaagd.

Kan ik die kopies krijgen, mijnheer de minister?

05.04 Marleen Govaerts (VLAAMS BLOK): S'il n'est pas autorisé à voler, l'entrepreneur ne pourra établir sa société à Saint-Trond. La province a délivré un permis d'environnement et l'administration de l'Aéronautique a estimé que les conditions de sécurité étaient remplies. Le ministère a quant à lui octroyé la concession.

L'argument de la sécurité n'est pas tout à fait approprié car il avait bien été dit que des vols seraient effectués le jour de la journée inter-entreprises. Il est exact qu'un incident impliquant un bus s'est produit. La décision de Saint-Trond ne repose donc que sur une seule journée présentant un caractère exceptionnel.

05.06 Marleen Govaerts (VLAAMS BLOK): Je m'étonne qu'un seul courrier puisse avoir pour effet de rapporter l'octroi de la concession et, partant, de compromettre 150 emplois dont la région a bien besoin puisque l'entrepreneur va sans doute décider de s'établir à l'étranger. Maastricht est proche. Le zoning industriel de Saint-Trond reste entre-temps inoccupé. Les entreprises ne sont pas encouragées mais chassées.

Recevrai-je les copies demandées?

05.07 André Flahaut, ministre: Je n'ai pas à donner copie de courrier confidentiel. Adressez-vous à la commune de Saint-Trond. S'ils veulent vous donner les dossiers, c'est leur problème. Vous avez des conseillers communaux...

05.07 Minister **André Flahaut**: Het komt mij niet toe u een kopie van een vertrouwelijke brief te geven. U moet zich daarvoor tot de gemeente Sint-Truiden wenden.

05.08 Marleen Govaerts (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik ben volksvertegenwoordiger, geen gemeenteraadslid.

Le **président**: C'est celui qui envoie la lettre qui doit en donner copie. Ce n'est pas celui qui la reçoit. En général, le courrier, on ne le confie pas à n'importe qui.

De **voorzitter**: Het is niet gebruikelijk kennis te geven van documenten die personen onderling tot elkaar richten. U moet zich wenden tot de persoon die de brief heeft verstuurd.

05.09 André Flahaut, ministre: Vous avez des conseillers communaux là-bas, la publicité des documents administratifs, de Raad van State, enzovoort. Wij hebben geen tijd om dat te doen.

05.10 Marleen Govaerts (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik ben volksvertegenwoordiger en ik vind dit een lichtzinnige beslissing.

05.10 **Marleen Govaerts** (VLAAMS BLOK): J'estime en tant que députée que le ministre a pris une décision à la légère.

Le **président**: Il n'y a pas d'usage de donner communication de documents qui ne sont pas officiels mais qui sont des communications de personne à personne. Adressez-vous à la personne qui a envoyé la lettre à M. le ministre. Vous verrez cela avec lui par la suite. Pour l'instant, je dois continuer: il faut que les autres aient leur réponse.

05.11 Marleen Govaerts (VLAAMS BLOK): Ik neem er nota van dat ik de brief niet krijg.

05.11 **Marleen Govaerts** (VLAAMS BLOK): Je prends également acte du fait que je ne reçois pas de copie.

05.12 Theo Kelchtermans (CD&V): Ik behoor niet tot de stadsraad van Sint-Truiden, maar ik moet toch vaststellen, mijnheer de minister, dat niet de stad het probleem in deze commissie brengt. U hebt dat in deze commissie gebracht door het feit dat u die concessie...

05.12 **Theo Kelchtermans** (CD&V): Ce n'est pas le conseil communal de Saint-Trond mais le ministre qui a amené le problème devant la commission.

05.13 André Flahaut, ministre: Si vous me dites un jour en tant que bourgmestre de Kleine Brogel ou de Peer qu'il y a un problème de sécurité et que les avions ne peuvent plus voler, j'examinerai avec toute l'attention requise ce dont vous me faites part. Je suis très respectueux des autorités locales. Je n'ai rien fait d'autre ici. Si je ne le faisais pas et qu'un F-16 perdait un boulon dans un jardin, on dirait que c'est ma responsabilité. Il faut être un peu sérieux dans la vie. Cela devient surréaliste! On va finir par croire qu'on est vraiment dans une commission du Parlement congolais ici.

05.13 Minister **André Flahaut**: Als u me op een dag zegt dat er met de vliegtuigen problemen zullen zijn, zal ik hetgeen u zegt aandachtig onderzoeken. Ik heb veel respect voor de plaatselijke autoriteiten. Ik heb hier niets anders gedaan.

05.14 Theo Kelchtermans (CD&V): Mijnheer de minister, ik begrijp de context niet. Het ging hier om een lokaal belang waar de burgemeester vond dat hij om veiligheidsredenen een beslissing moet nemen. Die beslissing was uitvoerbaar. Dit was een feit. Die beslissing gebeurde natuurlijk door de instantie waarop ze betrekking had. Er was geen enkele reden om de concessie daarbij te betrekken.

05.14 **Theo Kelchtermans** (CD&V): Il aurait été préférable que le ministre ne se mêle pas à la dispute qui a une portée purement locale. Le bourgmestre a pris une décision pour raisons de sécurité

Ik zie niet in waarom de concessie plots moet binnendringen in een procedure en een dispuut. Als ik u was, was ik daar wijselijk buiten gebleven. Het enige wat ik u altijd heb geadviseerd is om wat lokaal is lokaal te laten. Ik neem aan dat u deze beslissing te goeder trouw hebt genomen en dat u daarin consequent bent. Ik ben daar gerust in. Wat er ook gebeurt, ik kan op u rekenen als er terzake dringende maatregelen moeten worden genomen. Er zijn echter twee brieven geschreven door de burgemeester naar de betrokken instanties die de concessie hadden. In geen enkele van deze brieven heeft de betrokken burgemeester zijn beslissing gemotiveerd. Hij heeft in zijn laatste brief zelfs veel argumenten aangehaald, maar geen enkel argument van openbare veiligheid. Ik voorspel u veel plezier met de beslissingen die opnieuw genomen zijn. Bij de Raad van State krijgt u nul op het rekest, als de kortgedingrechter het al niet doet.

mais pourquoi n'a-t-il pas évoqué la question des concessions? Il a écrit deux lettres aux instances disposant de la concession mais il n'a pas motivé sa décision dans ces lettres. Dans la dernière lettre, il n'a même avancé aucun argument ayant trait à la sécurité publique. Cette affaire n'est certainement pas terminée. Si le juge en référé ne donne déjà pas tort plus tôt au bourgmestre, le Conseil d'Etat apposera certainement une fin de non-recevoir.

05.15 **André Flahaut**, ministre: Comment voulez-vous faire si la personne en charge de la sécurité de sa commune, en l'occurrence son bourgmestre, invoque auprès d'une autre autorité des problèmes de sécurité et un article de la loi communale? Ma décision est temporaire. Attendons la réponse de la justice. Ne me demandez pas de faire semblant de rien alors que l'on a attiré mon attention sur un problème de sécurité et que l'on m'a demandé de retirer provisoirement la concession.

05.15 **Minister André Flahaut**: Laten we het antwoord van Justitie afwachten. Vraag mij niet te doen alsof er niets aan de hand is, terwijl mijn aandacht werd gevestigd op een veiligheidsprobleem en mij gevraagd werd de concessie voorlopig in te trekken.

Het is niet alleen de burgemeester, het zijn de burgemeester en de schepenen van de stad Sint-Truiden.

Le bourgmestre n'est pas le seul concerné, les échevins de Saint-Trond le sont également.

Le **président**: Nous aurons certainement l'occasion de reparler de ce problème.

05.16 **Theo Kelchtermans** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil nog even repliceren.

05.16 **Theo Kelchtermans** (CD&V): L'administration de l'Aéronautique est l'instance la plus à même de juger de la sécurité ou de l'absence de sécurité. Si elle estime qu'il n'y a pas lieu de prendre des mesures et si le ministre intervient unilatéralement, la suspicion se fait jour.

Het Bestuur der Luchtvaart is de meest aangewezen autoriteit om aan te kondigen dat een situatie eventueel onveilig is en om maatregelen te nemen. Dat doet het echter niet. De meest geëigende instantie doet het niet en u mengt zich daar eenzijdig in. We kunnen toch veronderstellen dat dat enige achterdocht wekt.

De **voorzitter**: Men zal ongetwijfeld nog het advies van de Raad van State vragen. We zullen de minister daarna vragen wat hij van dit advies vindt.

Le **président**: Chers collègues, je voudrais maintenant mettre fin à ce débat. Vous avez eu l'occasion de vous exprimer suffisamment longtemps. De toute façon, l'avis du Conseil d'Etat sera sans doute encore demandé. Et puis, on demandera le sentiment du ministre sur l'avis rendu par ce dernier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Landsverdediging over "de oprichting van een nationaal agentschap voor de informatieveiligheid" (nr. 4123)**

06 **Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Défense sur "la création d'une agence nationale pour la sécurité de l'information" (n° 4123)**

06.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de

06.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Un

minister, reeds vijf jaar werkt onder uw verantwoordelijkheid een werkgroep die zich bezighoudt met het oprichten van een nationaal agentschap voor informatieveiligheid.

In het verleden heb ik mij al verschillende keren tot u gewend om wat meer informatie over het dossier te krijgen. Ik ben nogal bezorgd om de thematiek van informatie- en informaticaveiligheid. U hebt geantwoord dat de werkgroep al vijf jaar bezig is met het uitdenken van mogelijke taken voor dat eigen agentschap, voor de eigen dienst. Dit jaar was er echter goede moed. U kondigde immers aan dat in september een speciale Ministerraad aan het thema zou worden gewijd.

Wat is de output van die Ministerraad?

Wanneer zal er sprake zijn van een nationaal agentschap voor informatieveiligheid?

Is er trouwens enig compromis over het thema in de federale regering? Minister Moerman heeft een tijdje geleden, toen zij nog federaal minister was, immers verklaard dat er haar inziens momenteel niet echt een acute nood was aan de oprichting van een afzonderlijk agentschap. Onlangs verklaarde u opnieuw dat de Ministerraad in september 2004 een beslissing zou nemen over het agentschap.

Onder welke minister zal de bevoegdheid voor het agentschap vallen?

Wat zullen de mogelijke taken van het agentschap zijn?

Hoeveel personeelsleden zullen ervoor nodig zijn?

Hoe zal de oprichting concreet geschieden? Wat is daarvoor de fasering en het geraamde, benodigde budget op jaarbasis?

Heel belangrijk: hoe zal het agentschap zich verhouden tot de Federal Computer Crime Unit en tot de veiligheids- en inlichtingendiensten van het leger?

De werkgroep heeft het dossier nu vijf jaar bestudeerd. Het werd nu voldoende aangekondigd in het voorjaar dat het dossier opnieuw zou worden behandeld in de Ministerraad in september 2004. Ik ben dan ook benieuwd om vanmiddag meer daarover van u te vernemen.

06.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, j'ai une question à poser à M. Deseyn.

Monsieur Deseyn, votre question a été introduite hier. J'ai ici une réponse qui m'indique que le groupe de travail est placé sous la direction du premier ministre. On n'a pas eu le temps matériel de regrouper les réponses à toutes les questions que vous posez. Par conséquent, puis-je vous demander de postposer votre question?

06.03 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, ik wil daar graag later op terugkomen maar u was toch aanwezig, veronderstel ik, op die Ministerraad in september?

groupe de travail prépare depuis cinq ans la création d'une Agence nationale pour la sécurité de l'information. Fin septembre, un Conseil des ministres devait décider des missions qui lui seraient confiées. Quelles décisions ont été prises en l'occurrence? Quel ministre est responsable pour l'agence? Quelles sont les missions de cette dernière? De quels effectifs et de quels moyens l'agence disposera-t-elle? Où se situera-t-elle par rapport à la Federal Computer Crime Unit et aux services de sécurité et de renseignements de l'armée?

06.02 **Minister André Flahaut**: Mijnheer Deseyn, mag ik u verzoeken uw vraag uit te stellen?

06.03 **Roel Deseyn** (CD&V): Le ministre était tout de même présent à ce Conseil des ministres. Il doit pouvoir nous

Naar het schijnt was dat zelfs een speciale Ministerraad, althans dat blijkt uit uw communicatie van enkele maanden geleden. Dan zou het toch niet te veel gevraagd zijn enige output te communiceren rond die speciale Ministerraad. U verwijst herhaalde keren naar de werkgroep onder het voorzitterschap van de eerste minister, maar ik kan me toch niet voorstellen dat er op die speciale Ministerraad geen beslissingen zijn genomen. Of heeft die misschien niet plaatsgevonden in september?

informer sur la décision qui a été prise.

06.04 André Flahaut, ministre: Je suis positif. Je suis constructif. Je vous réponds: "de werkgroep die onder leiding van de premier belast is met deze kwestie, heeft zijn taak nog niet gefinaliseerd".

06.04 André Flahaut, ministre: Le groupe de travail dirigé par le premier ministre n'a pas encore finalisé ses travaux.

06.05 Roel Deseyn (CD&V): Waarvan akte. Punt.

Le **président**: Dont acte. Nous verrons plus tard quand d'aventure nous connaissons un événement nouveau.

06.06 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je propose de reprendre la question ultérieurement en attendant plus de détails mais on me répond que cela ne convient pas!

Le **président**: Monsieur le ministre, puisqu'il n'y a pas de décision, tant pis! On reviendra plus tard sur le sujet si une décision est prise. N'allongeons pas inutilement les débats.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Question de Mme Marie-Christine Marghem au ministre de la Défense sur "le recrutement d'un chef de musique de la Musique royale des Guides" (n° 4164)

07 Vraag van mevrouw Marie-Christine Marghem aan de minister van Landsverdediging over "de werving van een kapelmeester voor de Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen" (nr. 4164)

07.01 Marie-Christine Marghem (MR): Monsieur le ministre, depuis octobre 2003, la "Musique royale des Guides" est privée de chef de musique. En février 2004, vous avez désigné à sa tête un directeur administratif et chef d'orchestre, ainsi qu'un chef d'orchestre adjoint. Je pense qu'il y a une petite erreur: il s'agit d'un directeur musical et chef d'orchestre, un directeur administratif et chef d'orchestre et un chef d'orchestre adjoint.

07.01 Marie-Christine Marghem (MR): In februari 2004 benoemde u een muzikdirecteur en orkestleider, een administratief directeur en orkestleider en een adjunct-orkestleider bij de Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen.

Je vous en avais déjà touché un mot antérieurement, les fonctions de direction de la musique ne correspondent malheureusement pas à l'intitulé repris dans la loi du 27 mars 2003, qui concerne le recrutement des militaires et le statut des musiciens militaires, laquelle loi modifie celle du 1er mars 1958 qui est appliquée au statut des musiciens militaires et dont nous verrons par la suite qu'elle est apparemment toujours en vigueur.

De leidinggevende functies bij de muziekkapel zijn echter niet in de titel van de wet van 27 maart opgenomen. Die wet betreft de werving van de militairen en het statuut van de militaire muzikanten en is van toepassing op de kapelmeesters met ten minste de graad van luitenant. De drie personen die in dienst werden genomen, zijn echter onderofficieren. Dus werden ze aangesteld terwijl de titel II van de wet van 2003 niet in werking was.

Cette nouvelle loi du 27 mars 2003 vise en effet des chefs de musique à partir du grade de lieutenant. Or les trois personnes dont j'ai parlé - directeur musical et chef d'orchestre, directeur administratif et chef d'orchestre, et directeur adjoint - sont des sous-officiers. Leur désignation dans leurs fonctions de chef d'orchestre et chef d'orchestre adjoint s'est faite alors que le titre II de la loi 2003 n'était pas en vigueur.

En réponse à la question de savoir pourquoi vous aviez procédé à ces nominations hors cadre, vous m'aviez répondu que rien ne vous en empêchait. Or, des recours en suspension et en annulation contre ces désignations ont été introduits au Conseil d'Etat, notamment sur la base de l'absence d'ouverture des candidatures. A l'audience du 13 septembre 2004, où cette affaire devait être plaidée dans le cadre du recours en suspension, vos avocats ont déposé à la barre un document, qui est une décision de votre part datant du 5 août 2004, si je ne m'abuse, retirant les désignations critiquées. Cela rendait, à ce moment-là, le recours en suspension sans objet.

Or, dans la pratique, les mêmes personnes continuent à "diriger" la Musique royale des Guides en l'absence de toute base légale.

U antwoordde vroeger al dat het u vrij stond tot benoemingen buiten de personeelsformatie over te gaan. Er werden echter beroepen aangetekend bij de Raad van State, onder meer omdat er geen oproep aan de kandidaten gebeurde. Tijdens de zitting van 13 september 2004 dienden uw advocaten een document van 5 augustus 2004 in, waarin u de gewraakte benoemingen intrekt, zodat het beroep verviel.

In de praktijk wordt de Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen echter nog door dezelfde personen "geleid" terwijl de wettelijke grondslag daarvoor ontbreekt.

07.02 **André Flahaut**, ministre: Cela fonctionne.

07.02 **Minister André Flahaut**: Het werkt wel!

07.03 **Marie-Christine Marghem** (MR): Non, je ne le crois pas, sinon je ne poserais pas de question.

07.03 **Marie-Christine Marghem** (MR): Volgens mij niet, ik zou anders deze vraag niet stellen. Het tussen 2003 en 2004 gepresteerde werkvolume is aanzienlijk gedaald.

J'illustre mon propos. Je constate qu'entre le travail fourni en 2003 et en 2004, il existe une grosse différence. Au niveau des concerts, il y en a eu 26 en 2003 contre 15 en 2004. En services formation, c'est-à-dire les cérémonies militaires, il y a 55 services en 2003 et 35 en 2004. En services de musique de chambre, il y en a 17 en 2003 et 7 en 2004. Enfin, le nombre de jours d'enregistrement est de 13 en 2003 alors qu'il n'est que de 6 en 2004.

De bepalingen betreffende de selectiecriteria voor de muzikanten van de militaire kapellen zijn vandaag nog steeds niet van kracht. Of vergis ik mij en werd het koninklijk besluit voor de inwerkingtreding van titel II van de wet van 27 maart 2003 uitgevaardigd?

Monsieur le ministre, à ce jour, les dispositions qui définissent les critères professionnels de sélection des musiciens militaires ne sont toujours pas en vigueur. Ou alors pouvez-vous nous confirmer que l'arrêté royal d'entrée en vigueur du titre II de la loi du 27 mars 2003 a été pris?

Où en est la procédure de recrutement du chef de musique de la Musique royale des Guides et sur quelle loi devons-nous nous fonder pour lancer l'appel à candidatures?

Hoe ver is de wervingsprocedure voor de kapelmeester van de Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen gevorderd en op grond van welke wet moet de oproep tot de kandidaten gebeuren? Het beroep tot nietigverklaring dat nog steeds bij de Raad van State hangende is, is onder meer ingegeven door het niet vacant verklaren van die post.

Je rappelle que le recours en annulation, qui est toujours pendant devant le Conseil d'Etat et qui sera plaidé un jour, se fonde notamment sur l'absence d'ouverture des candidatures dans le cadre des désignations critiquées.

07.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, madame Marghem, l'arrêté royal portant statut des musiciens militaires n'existe pas encore. Un projet sera négocié avec les organisations syndicales représentatives au sein du comité de négociation. Pour l'instant, il y a d'autres priorités.

07.04 **Minister André Flahaut**: Het koninklijk besluit houdende het statuut van de muzikanten van de militaire kapellen bestaat nog niet. Met de representatieve vakorganisaties zal over een

Actuellement, le recrutement d'un officier externe, chef de musique, n'est pas envisagé. Il faut d'abord explorer toutes les possibilités qui existent au sein du département. Pour le reste, il faut, quand vous citez des chiffres, les examiner dans leur globalité. En effet, ces chiffres émanent du protocole et vous devez aussi parler des autres musiques. On essaie de faire en sorte que toutes les musiques qui participent sous des formes diverses à toute une série de prestations, soient prise en considération: la musique des guides, celle de la marine et celle de la force aérienne. Au total, il y a davantage de représentations, puisqu'il y a déjà toutes les manifestations du 60ème anniversaire de la libération qui interviennent.

ontwerp worden onderhandeld. Er zijn op dit ogenblik andere prioriteiten.

De werving van een externe officier wordt niet overwogen. Eerst moeten alle mogelijkheden in het departement zelf worden onderzocht.

Wat het werkvolume betreft, houdt u geen rekening met de overige muziekkapellen. Alles samen zijn er meer voorstellingen vermits alle manifestaties naar aanleiding van de 60ste verjaardag van de bevrijding erbij komen.

07.05 Marie-Christine Marghem (MR): Je ne les ai pas incluses, parce que c'est exceptionnel!

07.05 Marie-Christine Marghem (MR): Ik heb ze niet meegerekend omdat het om uitzonderlijke voorstellingen gaat!

07.06 André Flahaut, ministre: Vous ne les avez pas incluses, mais il le faut! Toutes les musiques jouent. Je considère l'ensemble des musiques militaires. Je constate, au regard de la totalité des activités des musiques militaires sur cette année 2004, que les activités sont beaucoup plus importantes qu'auparavant et que la fin de l'année l'est encore plus. L'année 2005 le sera encore davantage dans la mesure où elle fêtera la libération des camps. Par conséquent, les musiciens jouent. L'important est qu'ils jouent juste. Pour l'instant, sans avoir fait une révolution en désignant l'un ou l'autre, la Musique des Guides a conservé sa réputation et elle est toujours aussi sollicitée et toujours aussi présente en prestant des travaux de qualité. Certes, j'ai d'autres priorités pour l'instant et si cela fonctionne, c'est tant mieux!

07.06 Minister André Flahaut: U moet ze meerekenen! Het aantal activiteiten in 2004 is veel hoger. Op het einde van het jaar wordt het drukker en in 2005 wordt het nog drukker. Hoewel geen revolutie werd doorgevoerd en niemand werd aangewezen, is de Muziekkapel van de Gidsen vandaag nog steeds even actief en levert ze werk van hoge kwaliteit.

Je voudrais également attirer l'attention sur le fait suivant. Si la Musique des Guides a connu une certaine diminution d'activité, c'est peut-être parce que je suis un peu plus strict quant aux prestations données pour des tiers. En effet, celles-ci sont à présent payantes, alors que précédemment, elles étaient gratuites et données partout et par habitude.

Dat haar activiteit enigszins is afgenomen kan wellicht worden verklaard door het feit dat ik strikter toezie op prestaties voor derden die voortaan niet meer gratis zijn.

Aujourd'hui, un dossier est introduit systématiquement, et pour ce qui concerne les communes, les autorités locales, les manifestations du 60ème anniversaire, on essaie d'accorder la gratuité la plus complète, et si possible sans déborder sur le week-end ou sur le soir pour faire des économies en termes d'indemnités, c'est vrai aussi.

Wat de optredens voor de gemeenten, de plaatselijke besturen en de vieringen van de 60e verjaardag betreft, proberen we alles in de mate van het mogelijke gratis aan te bieden. We zullen ook trachten weekend- en avonddiensten te voorkomen zodat we kunnen besparen op de vergoedingen.

Il y a cependant des choses que l'on refuse ou des choses qu'on ne refuse même pas parce que les demandes ne sont plus introduites. Auparavant, comme on dit en français ou en wallon, "quand c'est pour rien, on se fait crever". Maintenant, comme il faut payer, les gens réfléchissent un peu plus avant de faire des demandes. C'est peut-être ça, aussi, la justification d'une réduction d'activité: c'est la réalité.

07.07 Marie-Christine Marghem (MR): Je ne peux évidemment pas être de votre avis, non par nature, ce qui n'est pas vérifié mais,

07.07 Marie-Christine Marghem (MR): Ik kan uw mening uiteraard

simplement, les chiffres parlent d'eux-mêmes.

Je n'ai pas votre vision globale sur l'ensemble des musiques militaires. Peut-être pourrais-je approfondir mes statistiques, mais j'avais pris soin d'enlever les concerts que, par exemple, la Musique des Guides organisait au Conservatoire. En 2003, il y en avait cinq gratuits par an. Je les ai enlevés; normalement, j'arrive à 26 au lieu de 31, j'avais déjà pris cette précaution.

En outre, puisque vous me dites qu'on essaie d'éviter les déplacements qui coûtent, je l'imagine, plus cher le week-end et en dehors des heures, je constate qu'en 2003 il y a 15 jours de travail le week-end et 18 en 2004.

07.08 André Flahaut, ministre: Ce que j'ai refusé également, par exemple, c'est qu'ils aillent se produire en Suède cinq jours. J'ai considéré que ça coûtait trop cher.

07.09 Marie-Christine Marghem (MR): Cela aurait peut-être pu augmenter les statistiques de 2004. Nous n'allons pas nous battre sur des statistiques qui, apparemment, ne sont pas complètes.

Monsieur le ministre, pourriez-vous me préciser ce que vous entendez lorsque vous déclarez: "Il n'est pas à l'ordre du jour de faire du recrutement externe aux musiques militaires."

07.10 André Flahaut, ministre: A un certain moment, d'aucuns ont pensé qu'ils pourraient diriger la musique en venant de l'extérieur.

07.11 Marie-Christine Marghem (MR): Vous voulez dire extérieurs à l'armée?

07.12 André Flahaut, ministre: Oui.

07.13 Marie-Christine Marghem (MR): Je peux vous affirmer qu'au sein de cet orchestre, il y a de jeunes recrues sous-officiers qui ont passé tout récemment des examens d'harmonie, de direction d'orchestre en dirigeant d'ailleurs l'orchestre des guides et qui sont en mesure, sous réserve évidemment de passer dans la catégorie officiers, de prendre la direction de cet orchestre. Il ne faut pas courir à l'extérieur. Il y a des valeurs sûres au sein même de l'orchestre.

07.14 André Flahaut, ministre: J'en suis le premier convaincu. D'ailleurs, j'ai moi-même désigné un sous-officier.

07.15 Marie-Christine Marghem (MR): Il n'avait pas le grade requis.

07.16 André Flahaut, ministre: Ce n'est quand même pas vous qui allez me dire que le grade a de l'importance après la démonstration que vous avez faite l'an dernier en disant que la Musique militaire des Guides était avant tout composée de musiciens, d'artistes. A l'époque,

niet delen. De cijfers spreken voor zich.

Vermits u stelt dat men de verplaatsingen tijdens de weekends en buiten de diensturen wil voorkomen moet ik u er bovendien op wijzen dat in 2003 vijftien en in 2004 achttien dagen tijdens het weekend werden gewerkt.

07.08 Minister André Flahaut: Een optreden van vijf dagen in Zweden heb ik geweigerd. Ik was van oordeel dat het te veel kostte.

07.09 Marie-Christine Marghem (MR): Wat bedoelt u als u verklaart dat externe werving niet aan de orde is?

07.10 Minister André Flahaut: Sommigen waren van mening dat zij de Muziekkapel zonder militaire achtergrond konden leiden.

07.13 Marie-Christine Marghem (MR): Men moet zijn toevlucht niet tot buitenstaanders nemen. Binnen het orkest zelf zijn er genoeg gevestigde waarden.

07.14 Minister André Flahaut: Ik ben de eerste om dat te bevestigen. Ik heb trouwens zelf een onderofficier aangesteld.

07.15 Marie-Christine Marghem (MR): Hij had niet de vereiste graad.

07.16 Minister André Flahaut: Nu gaat u me toch niet vertellen dat de graad van belang is, terwijl u vorig jaar stelde dat de

je vous ai répondu en disant qu'il s'agissait de militaires et que certaines règles devaient être respectées. Maintenant, vous me dites le contraire.

Muziekkapel van de Gidsen in de eerste plaats uit artiesten bestaat. Toen antwoordde ik u dat het om militairen gaat en dat bepaalde regels moeten worden nageleefd. Vandaag beweert u het tegenovergestelde.

07.17 Marie-Christine Marghem (MR): Pas du tout! Vous jouez sur les mots.

07.17 Marie-Christine Marghem (MR): U goochelt met woorden.

07.18 André Flahaut, ministre: J'avais désigné quelqu'un qui était un artiste.

07.18 Minister André Flahaut: Ik had een artiest aangewezen.

07.19 Marie-Christine Marghem (MR): Selon vous, mais pas selon l'orchestre. Des musiciens demandent leur mutation tant les choses sont difficiles à vivre au quotidien.

07.19 Marie-Christine Marghem (MR): Muzikanten vragen hun overplaatsing aan omdat ze het in hun werkomgeving zo moeilijk hebben.

07.20 André Flahaut, ministre: Il a dirigé le concert du 21 juillet qui a eu lieu devant des dizaines de milliers de personnes. La famille royale au grand complet était présente.

07.21 Marie-Christine Marghem (MR): Il avait effectivement séduit.

07.22 André Flahaut, ministre: Quand quelqu'un me séduit, je le dis!

07.23 Marie-Christine Marghem (MR): Tant mieux. Je ne sais pas pour qui c'est flatteur.

07.24 André Flahaut, ministre: C'est la preuve que je me place dans votre logique. Je prends un artiste qui est militaire et qui, si possible, a le grade.

07.24 Minister André Flahaut: Ik volg uw logica: ik kies een artiest die militair is en die indien mogelijk over de juiste graad beschikt.

07.25 Marie-Christine Marghem (MR): Je dis simplement que vous avez fait voter une loi en mars 2003, dans laquelle vous expliquez en long et en large qu'il faut avoir le grade d'officier. Cette loi n'a pas été modifiée. Or, la première chose que vous faites, après le vote de cette loi, c'est de désigner des personnes qui ne sont pas des officiers. Certes, elles vous ont séduit. Mais, finalement, vous avez retiré les désignations sinon vous seriez tombé sous le coup d'une condamnation du Conseil d'Etat. C'est évident.

07.25 Marie-Christine Marghem (MR): U hebt een wet doen goedkeuren waarin u lang en breed uitlegt dat men minstens de graad van officier moet hebben. Het eerste wat u nadien doet, is personen aanstellen die geen officier zijn. Uiteindelijk heeft u de benoemingen evenwel ingetrokken, zoniet zou u zich een veroordeling door de Raad van State op de hals hebben gehaald.

Le **président:** Je pense que chacun a bien compris quelle était la situation. Nous allons maintenant passer à la question suivante.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 **Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de te late betaling van facturen door het departement Defensie" (nr. 4169)**

08 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les retards dans le paiement de factures par le département de la Défense" (n° 4169)

08.01 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is niet mijn gewoonte te interpellieren op basis van krantenartikels. Ik maak echter een uitzondering voor een verklaring die ik dit weekend in de krant las. Die verklaring kwam van iemand uit de meerderheid, met name van VLD-Defensiespecialist Stef Goris. Hij verklaarde uit zeer goede bron te hebben vernomen dat Defensie voor 25 miljoen euro aan achterstallige facturen heeft. Het zou gaan over ongeveer 1.500 facturen. Er zijn uiteraard een duizendtal kleine facturen bij, maar er zijn er toch enkele voor grote bedragen. Die bedragen brengen de betrokken firma's in de problemen. Dat was de teneur van het artikel.

08.01 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): La Défense doit encore honorer 1.500 factures d'un montant total de 25 millions d'euros, ce qui pose des problèmes aux entreprises concernées. Quelle est la cause de ce retard de paiement? Comment ce problème sera-t-il résolu?

Ik vind het vrij straf dat het zover kan komen. Ik had mijn vraag in de voorwaardelijke wijs gesteld, maar ik vernam deze voormiddag dat het inderdaad over 25 miljoen euro gaat. Ik wil van de minister graag vernemen hoe het zo ver is kunnen komen. Ik heb in deze commissie regelmatig gepleit voor het imago van het leger en de minister heeft dat zelf ook gedaan. Dit schaadt opnieuw het imago van het leger en ook hierbij is de minister volgens mij als politiek verantwoordelijke betrokken. Indien u echt zo met het imago begaan bent, wil ik u vragen welke oplossingen u in petto hebt om dit op te lossen. Dit kan immers niet.

08.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Sevenhans, de actuele situatie toont aan dat ongeveer 1.500 facturen nog moeten worden betaald. Voor de helft hiervan werden de nodige procedures gestart teneinde de betrokken facturen op zeer korte termijn te betalen. Wat de overige facturen betreft, wordt de situatie bestudeerd. Rekening houdend met de toepassing van het ankerprincipe in functie van de resultaten op korte termijn van deze studie, zullen de beslissingen die zich opdringen worden genomen.

08.02 **André Flahaut**, ministre: Il y a effectivement 1.500 factures en attente de paiement. La procédure de paiement à court terme a été enclenchée pour la moitié de celles-ci. L'autre moitié est à l'étude, compte tenu du principe de l'ancre, après quoi les mesures nécessaires seront prises.

08.03 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw voorontwerp van antwoord. Dit is immers geen antwoord. Ik heb vernomen dat het over 25 miljoen euro gaat wat betekent dat u dit wellicht niet zult kunnen oplossen op twee weken. Ik durf erop aan te dringen dat u dit met iets meer ernst zult doen dan de manier waarop u hebt geantwoord.

08.03 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Ceci n'est pas une réponse mais un avant-projet de réponse. Je demande le sérieux, tant en ce qui concerne ces paiements que pour les réponses ministérielles.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.37 uur.
La réunion publique de commission est levée à 16.37 heures.*